

ខុទ្ទកនិកាយេ

ធម្មបទបទដ្ឋ

១. យមកវគ្គោ

១. មនោបុព្ពង្គមា ធម្មា, មនោសេដ្ឋា មនោមយា;
មនសា ចេ បទុដ្ឋេន, ភាសតិ វា ករោតិ វា;
តតោ នំ ទុក្ខមន្វេតិ, ចក្កំ វហតោ បទំ។
២. មនោបុព្ពង្គមា ធម្មា, មនោសេដ្ឋា មនោមយា;
មនសា ចេ បសន្នេន, ភាសតិ វា ករោតិ វា;
តតោ នំ សុខមន្វេតិ, ឆាយាវ អនបាយិនី [អនុបាយិនី (ក.)]។
៣. អក្កោច្ឆិ មំ អវធំ មំ, អជិនី [អជិនី (?)] មំ អហាសិ មេ;
យេ ច តំ ឧបនយ្ហន្តិ, វេរំ តេសំ ន សម្មតិ។
៤. អក្កោច្ឆិ មំ អវធំ មំ, អជិនី មំ អហាសិ មេ;
យេ ច តំ នុបនយ្ហន្តិ, វេរំ តេសុបសម្មតិ។
៥. ន ហិ វេរេន វេរានិ, សម្មន្តីធ កុទាចនំ;
អវេរេន ច សម្មន្តិ, ឯស ធម្មោ សនន្តនោ។
៦. បរេ ច ន វិជានន្តិ, មយមេត្ថ យមាមសេ;
យេ ច គត្ថ វិជានន្តិ, តតោ សម្មន្តិ មេធា។
៧. សុភានុបស្សី វិហរន្តំ, តន្ត្រិយេសុ អសំវុតំ;
ភោជនម្ហិ ចាមត្តញ្ញំ, កុសីតំ ហិនវិរិយំ;
តំ វេ បសហតិ មារោ, វាតោ រុក្ខំ ទុព្ពលំ។
៨. អសុភានុបស្សី វិហរន្តំ, តន្ត្រិយេសុ សុសំវុតំ;
ភោជនម្ហិ ច មត្តញ្ញំ, សន្ធិ អារទ្ធវិរិយំ;
តំ វេ នប្បសហតិ មារោ, វាតោ សេលំ បព្ពតំ។
៩. អនិក្កសាវោ កាសាវំ, យោ វត្ថំ បរិទហិស្សតិ;
អបេតោ ទមសច្ចេន, ន សោ កាសាវមរហតិ។
១០. យោ ច វន្តកសាវស្ស, សីលេសុ សុសមាហិតោ;
ឧបេតោ ទមសច្ចេន, ស វេ កាសាវមរហតិ។
១១. អសារេ សារមតិនោ, សារេ ចាសារទស្សិនោ;
តេ សារំ នាធិគច្ឆន្តិ, មិច្ឆាសង្កប្បកោចរា។
១២. សារញ្ច សារតោ ញត្វា, អសារញ្ច អសារតោ;
តេ សារំ អធិគច្ឆន្តិ, សម្មាសង្កប្បកោចរា។
១៣. យថា អគារំ ទុច្ឆន្នំ, វុដ្ឋី សមតិវិជ្ឈតិ;
ឯវំ អភាវិតំ ចិត្តំ, វាតោ សមតិវិជ្ឈតិ។
១៤. យថា អគារំ សុឆន្នំ, វុដ្ឋី ន សមតិវិជ្ឈតិ;
ឯវំ សុភាវិតំ ចិត្តំ, វាតោ ន សមតិវិជ្ឈតិ។

១៥. ឥធន សោចតិ បេច្ច សោចតិ, បាបការី ឧភយត្ថ សោចតិ;
សោ សោចតិ សោ វិហញ្ញតិ, ទិស្វា កម្មភិលិដ្ឋមត្តនោ។
១៦. ឥធន មោទតិ បេច្ច មោទតិ, កតបុញ្ញោ ឧភយត្ថ មោទតិ;
សោ មោទតិ សោ បមោទតិ, ទិស្វា កម្មវិសុទ្ធិមត្តនោ។
១៧. ឥធន តប្បតិ បេច្ច តប្បតិ, បាបការី [បាបការី (?)] ឧភយត្ថ តប្បតិ;
“បាបំ មេ កត”ន្តិ តប្បតិ, ភិយ្យោ [ភិយោ (សី.)] តប្បតិ ទុគ្គតិ គតោ។
១៨. ឥធន នន្ទតិ បេច្ច នន្ទតិ, កតបុញ្ញោ ឧភយត្ថ នន្ទតិ;
“បុញ្ញំ មេ កត”ន្តិ នន្ទតិ, ភិយ្យោ នន្ទតិ សុគ្គតិ គតោ។
១៩. ពហុម្បិ ចេ សំហិត [សហិតំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ភាសមាណោ, ន គក្ករោ ហោតិ នរោ បមត្តោ;
គោបោរោ គារោ គណយំ បរេសំ, ន ភាគវា សាមញ្ញស្ស ហោតិ។
២០. អប្បម្បិ ចេ សំហិត ភាសមាណោ, ធម្មស្ស ហោតិ [ហោតិ (សី. បី.)] អនុធម្មចារិ;
រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហំ, សម្មប្បជានោ សុវិមុត្តចិត្តោ;
អនុបាទិយានោ ឥធន វា ហុរំ វា, ស ភាគវា សាមញ្ញស្ស ហោតិ។

យមកវត្តោ បបមោ និដ្ឋិតោ។

២. អប្បមាទវគ្គោ

២១. អប្បមាទោ អមតបទំ [អមតំ បទំ (ក.)], បមាទោ មច្ចុនោ បទំ;
អប្បមត្តា ន មិយន្តិ, យេ បមត្តា យថា មតា។
២២. ឯវំ [ឯតំ (សិ. ស្យា. កំ. បី.)] វិសេសតោ ញត្វា, អប្បមាទម្ហិ បណ្ឌិតា;
អប្បមាទេ បមោទន្តិ, អវិយានំ គោចរេ រតា។
២៣. តេ ឈាយិនោ សាគតិកា, និច្ចំ ទន្សបរក្កមា;
ផុសន្តិ ជីវា និព្ពានំ, យោគក្ខេមំ អនុត្តរំ។
២៤. ឧដ្ឋានវតោ សតីមតោ [សតីមតោ (សិ. ស្យា. ក.)], សុចិកម្មស្ស និសម្មការិនោ;
សញ្ញតស្ស ធម្មជីវិនោ, អប្បមត្តស្ស [អបមត្តស្ស (?)] យសោភិវឌ្ឍតិ។
២៥. ឧដ្ឋានេនប្បមាទេន , សំយមេន ទមេន ច;
ទីបំ កយិរាច មេធាវី, យំ ឱយោ នាភិកិរតិ។
២៦. បមាទមនុយុញ្ជន្តិ, ពាលា ទុម្មេជិនោ ជនា;
អប្បមាទញ្ច មេធាវី, ធនំ សេដ្ឋំ រក្ខតិ។
២៧. មា បមាទមនុយុញ្ជេថ, មា កាមរតិសន្តំ [សន្តំ (ក)];
អប្បមត្តោ ហិ ឈាយន្តោ, បប្បោតិ វិបុលំ សុខំ។
២៨. បមាទំ អប្បមាទេន, យទា នុទតិ បណ្ឌិតោ;
បញ្ញាបាសានមារុយ្ហ, អសោកោ សោភិនី បជ្ជ;
បព្ពតដ្ឋោវ ភូមដ្ឋេ [ភុម្មដ្ឋេ (សិ. ស្យា.)], ជីវេ ពាលេ អវេក្ខតិ។
២៩. អប្បមត្តោ បមត្តេសុ, សុត្តេសុ ពហុជាគរោ;
អពលស្សំវ សីយស្សោ, ហិត្វា យាតិ សុមេធសោ។
៣០. អប្បមាទេន មយវា, ទេវានំ សេដ្ឋតំ គតោ;
អប្បមាទំ បសំសន្តិ, បមាទោ គរហិតោ សទា។
៣១. អប្បមាទរតោ ភិក្ខុ, បមាទេ ភយទស្សិ វា;
សំយោជនំ អណ្តំ ថូលំ, ឧហំ អគ្គីវ គច្ឆតិ។
៣២. អប្បមាទរតោ ភិក្ខុ, បមាទេ ភយទស្សិ វា;
អភព្ពោ បរិហានាយ, និព្ពានស្សេវ សន្តិកោ។

អប្បមាទវគ្គោ ទុតិយោ និដ្ឋិតោ។

៣. ចិត្តវគ្គោ

៣៣. ផន្ទនំ ចបលំ ចិត្តំ, ទូរក្ខំ **[ទុរក្ខំ (សព្ពត្ត)]** ទុន្ទិវារយំ;
ឧជុំ ករោតិ មេធាវី, ឧសុការោវ តេជនំ។
៣៤. វារិជោវ ថលេ ខិត្តោ, ឱកមោកតឧព្ពតោ;
បរិផន្ទតិទំ ចិត្តំ, មារធម្យំ បហាតវេ។
៣៥. ទុន្ទិក្កហស្ស លហុនោ, យត្ថកាមនិបាតិនោ;
ចិត្តស្ស ទមថោ សាធុ, ចិត្តំ ទន្តំ សុខាវហំ។
៣៦. សុទុទ្ទសំ សុនិបុណំ, យត្ថកាមនិបាតិនំ;
ចិត្តំ រក្ខេថ មេធាវី, ចិត្តំ គុត្តំ សុខាវហំ។
៣៧. ទូរង្គមំ ឯកចរំ **[ឯកចារំ (ក.)]**, អសរីរំ គុហាសយំ;
យេ ចិត្តំ សំយមេស្សន្តិ, មោក្ខន្តិ មារពន្ធនា។
៣៨. អនន្តិកចិត្តស្ស, សទ្ធម្មំ អវិជានតោ;
បរិប្លវបសាទស្ស, បញ្ញា ន បរិប្លវតី។
៣៩. អនន្តស្សកចិត្តស្ស, អនន្ធាហតចេតសោ;
បុញ្ញបាបបហិនស្ស, នត្ថិ ជាគរតោ ភយំ។
៤០. កុម្មុបមំ កាយមិមំ វិទិត្វា, នគ្សបមំ ចិត្តមិទំ បបេត្វា;
យោធម្មេ មារំ បញ្ញាវុធន, ជិតញ រក្ខេ អនិវេសនោ សិយា។
៤១. អចិរំ វតយំ កាយោ, បថវី អធិសេស្សតិ;
ឆុន្ទោ អបេតវិញ្ញាណោ, និរត្តំ កលិដ្ឋរំ។
៤២. ទិសោ ទិសំ យំ តំ កយិវា, វេរីវា បន វេរិនំ;
មិច្ឆាបណិហិតំ ចិត្តំ, បាបិយោ **[បាបិយំ (?)]** នំ តតោ កវេ។
៤៣. ន តំ មាតា បិតា កយិវា, អញ្ជោ វាបិ ច ញាតកា;
សម្មាបណិហិតំ ចិត្តំ, សេយ្យសោ នំ តតោ កវេ។

ចិត្តវគ្គោ តតិយោ និដ្ឋិតោ។

៤. បុប្ផក្តោ

៤៤. កោ ឥមំ [កោមំ (ក.)] បថវី វិចេស្សតិ [វិចេស្សតិ (សី. ស្យា. បី.)], យមលោកញ្ច ឥមំ សទេវកំ;
កោ ធម្មបទំ សុទេសិតំ, កុសលោ បុប្ផមិវ បចេស្សតិ [បុប្ផមិវប្បចេស្សតិ (ក.)]។
៤៥. សេខោ បថវី វិចេស្សតិ, យមលោកញ្ច ឥមំ សទេវកំ;
សេខោ ធម្មបទំ សុទេសិតំ, កុសលោ បុប្ផមិវ បចេស្សតិ។
៤៦. ផេណ្ឌបមំ កាយមិមំ វិទិត្វា, មវិចិធម្មំ អភិសម្ពុទ្ធានោ;
ឆេត្វាន មាស្ស បបុប្ផកានិ [សបុប្ផកានិ (ដីកា)], អទស្សនំ មច្ចរាជស្ស កច្ឆោ។
៤៧. បុប្ផានិ ហេវ បចិនន្តំ, ព្យាសក្កមនសំ [ព្យាសក្កមនសំ (ក.)] នរំ;
សុត្តំ គាមំ មហោយោវ, មច្ច អាទាយ គច្ឆតិ។
៤៨. បុប្ផានិ ហេវ បចិនន្តំ, ព្យាសក្កមនសំ នរំ;
អតិក្កញ្ញោវ កាមេសុ, អន្តកោ កុរុតេ វសំ។
៤៩. យថាបិ ភមរោ បុប្ផំ, វណ្ណគន្ធមហេបយំ [វណ្ណគន្ធមហេបយំ (ក.)];
បលេតិ វសមាទាយ, ឯវំ កាមេ មុនី ចរេ។
៥០. ន បរេសំ វិលាមានិ, ន បរេសំ កតាកតំ;
អត្តនោវ អវេក្ខេយ្យ, កតានិ អកតានិ ច។
៥១. យថាបិ វុចិវំ បុប្ផំ, វណ្ណវន្តំ អគន្ធកំ;
ឯវំ សុភាសិតា វាចា, អផលា ហោតិ អកុព្ពតោ។
៥២. យថាបិ វុចិវំ បុប្ផំ, វណ្ណវន្តំ សុគន្ធកំ [សគន្ធកំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)];
ឯវំ សុភាសិតា វាចា, សផលា ហោតិ កុព្ពតោ [សកុព្ពតោ (សី. បី.), បកុព្ពតោ (សី. អដ្ឋ.), សុកុព្ពតោ (ស្យា. កំ.)]។
៥៣. យថាបិ បុប្ផរាសិម្ហា, កយិរា មាលាគុណេ ពហុ;
ឯវំ ជាតេន មច្ឆេន, កត្តព្ពំ កុសលំ ពហុ។
៥៤. ន បុប្ផកន្លោ បដិវាតមេតិ, ន ចន្ទនំ គគរមណ្ឌិកា [គគរមណ្ឌិកា (សី. ស្យា. កំ. បី.)];
សតញ្ច កន្លោ បដិវាតមេតិ, សញ្ញា ទិសា សប្បុរិសោ បរាយតិ។
៥៥. ចន្ទនំ គគរំ វាបិ, ឧប្បលំ អថ វស្សិកិ;
ឯតេសំ គន្ធជាតានំ, សីលកន្លោ អនុត្តរោ។
៥៦. អប្បមក្កោ អយំ កន្លោ, យាយំ គគរចន្ទនំ [យាយំ គគរចន្ទនំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)];
យោ ច សីលវតំ កន្លោ, វាតិ ទេវេសុ ឧត្តមោ។
៥៧. តេសំ សម្បន្នសីលានំ, អប្បមានវិហារិនំ;
សម្មនញ្ញា វិមុត្តានំ, មារោ មគ្គំ ន វិន្ទតិ។
៥៨. យថា សង្ការហានស្មី [សង្ការធានស្មី (សី. ស្យា. កំ. បី.)], ឧដ្ឋិកស្មី មហាបថេ;
បទុមំ គត្ត ជាយេថ, សុចិកន្នំ មនោរមំ។
៥៩. ឯវំ សង្ការភូតេសុ, អន្ធភូតេ [អន្ធិភូតេ (ក.)] បុថុជ្ជនេ;
អតិរោចតិ បញ្ញាយ, សម្មាសម្ពុទ្ធសាវកោ។

បុប្ផក្តោ ចតុត្ថោ និដ្ឋិតោ។

៥. ពាលវគ្គោ

៦០. ទីយោ ជាករតោ រត្តិ, ទីយំ សន្តស្ស យោជនំ;
ទីយោ ពាលានំ សំសារោ, សន្ធម្មំ អវិជានតំ។
៦១. ចរញ្ចេ នាធិគច្ឆេយ្យ, សេយ្យំ សទិសមត្តនោ;
ឯកចរិយំ [ឯកចរិយំ (ក.)] ទន្ធនំ កយិវា, នត្ថិ ពាលេ សហាយតា។
៦២. បុត្តា មត្តិ ធនម្ពត្តិ [បុត្តមត្តិ ធនមត្តិ (ក.)], ឥតិ ពាលោ វិហញ្ញតិ;
អត្តា ហិ [អត្តាបិ (?)] អត្តនោ នត្ថិ, កុតោ បុត្តា កុតោ ធនំ។
៦៣. យោ ពាលោ មញ្ញតិ ពាល្យំ, បណ្ឌិតោ វាបិ គេន សោ;
ពាលោ ច បណ្ឌិតមាសី, ស វេ “ពាលោ”តិ វុច្ចតិ។
៦៤. យាវជីវម្បិ ចេ ពាលោ, បណ្ឌិតំ បយិរុបាសតិ;
ន សោ ធម្មំ វិជានាតិ, ទត្ថិ សូបរសំ យថា។
៦៥. មុហុត្តមបិ ចេ វិញ្ញ, បណ្ឌិតំ បយិរុបាសតិ;
ខិប្បំ ធម្មំ វិជានាតិ, ជិវា សូបរសំ យថា។
៦៦. ចរត្តិ ពាលា ទុម្មេធា, អមិត្តេនេវ អត្តនា;
ករោន្តា បាបកំ កម្មំ, យំ ហោតិ កដុកប្បលំ។
៦៧. ន កំ កម្មំ កតំ សាធុ, យំ កត្វា អនុតប្បតិ;
យស្ស អស្សមុខោ រោទំ, វិបាកំ បដិសេវតិ។
៦៨. តញ្ច កម្មំ កតំ សាធុ, យំ កត្វា នានុតប្បតិ;
យស្ស បតីតោ សុមនោ, វិបាកំ បដិសេវតិ។
៦៩. មជ្ជវា [មជ្ជ វា (ទី. និ. ដីកា ១)] មញ្ញតិ ពាលោ, យាវ បាបំ ន បច្ចតិ;
យទា ច បច្ចតិ បាបំ, ពាលោ [អថ ពាលោ (សី. ស្យា.) អថ (?)] ទុក្ខំ និគច្ចតិ។
៧០. មាសេ មាសេ កុសគ្គេន, ពាលោ ភុញ្ញេយ្យ ភោជនំ;
ន សោ សង្ខាតធម្មានំ [សង្ខតធម្មានំ (សី. បិ. ក.)], កលំ អគ្សតិ សោឡសី។
៧១. ន ហិ បាបំ កតំ កម្មំ, សង្ខ ខិវំ មុច្ចតិ;
ឧហន្តំ ពាលមទ្វេតិ, ភស្តុច្ឆន្ទោវ [ភស្តុច្ឆន្ទោវ (សី. បិ. ក.)] បាវកោ។
៧២. យាវទេវ អនត្ថាយ, ញត្តំ [ញត្តំ (?)] ពាលស្ស ជាយតិ;
ហន្តិ ពាលស្ស សុក្កំសំ, មុន្ធមស្ស វិបាកយំ។
៧៣. អសន្តំ ភាវនមិច្ឆេយ្យ [អសន្តំ ភាវមិច្ឆេយ្យ (ស្យា.), អសន្តភាវនមិច្ឆេយ្យ (ក.)], បុរេក្ខារញ្ច ភិក្ខុសុ;
អាវាសេសុ ច ឥស្សរិយំ, បូជា បរកុលេសុ ច។
៧៤. មមេវ កត មញ្ញន្ត, គិហិបព្ពជិតា ឧភោ;
មមេវាតិវសា អស្ស, កិច្ចាកិច្ចេសុ កិស្មិចិ;
ឥតិ ពាលស្ស សង្កប្បោ, ឥច្ឆា មាណោ ច វឌ្ឍតិ។
៧៥. អញ្ញា ហិ លាភូបនិសា, អញ្ញា និព្ពានភាមិនី;
ឯវមេតំ អភិញ្ញាយ, ភិក្ខុ ពុទ្ធស្ស សាវកោ;
សក្ការំ នាភិនន្ទេយ្យ, វិវេកមនុព្រហយេ។

ពាលវគ្គោ បញ្ចមោ និដ្ឋិតោ។

៦. បណ្ឌិតវគ្គោ

៧៦. និធីនំ បវត្តារំ, យំ បស្សេ វជ្ជទស្សិនំ;
និក្ខយ្ហវាទិ មេធាវី, តាទិសំ បណ្ឌិតំ ភជេ;
តាទិសំ ភជមានស្ស, សេយ្យោ ហោតិ ន បាបិយោ។
៧៧. ឱវទេយ្យានុសាសេយ្យ, អសព្ពា ច និវារយេ;
សតព្វិ សោ បិយោ ហោតិ, អសតំ ហោតិ អប្បិយោ។
៧៨. ន ភជេ បាបកេ មិត្តេ, ន ភជេ បុរិសាធមេ;
ភជេថ មិត្តេ កល្យាណេ, ភជេថ បុរិសុត្តមេ។
៧៩. ធម្មបិគិ សុខំ សេតិ, វិប្បសន្នេន ចេតសា;
អរិយប្បវេទិតេ ធម្មេ, សទា រមតិ បណ្ឌិតោ។
៨០. ឧទកព្វិ នយន្តិ នេត្តិកា, ឧសុការា នមយន្តិ [ទមយន្តិ (ក.)] តេជនំ;
ទារុំ នមយន្តិ តច្ឆកា, អត្តានំ ទមយន្តិ បណ្ឌិតា។
៨១. សេលោ យថា ឯកយនោ [ឯកគ្សនោ (ក.)], វាតេន ន សមីរតិ;
ឯវំ និន្ទាបសំសាសុ, ន សមិញ្ញន្តិ បណ្ឌិតា។
៨២. យថាបិ រហទោ គម្ពីរោ, វិប្បសន្នោ អនាវិលោ;
ឯវំ ធម្មានិ សុត្វាន, វិប្បសិន្តិ បណ្ឌិតា។
៨៣. សព្ពត្ថ វេ សប្បវិសា ចជន្តិ, ន កាមកាមា លបយន្តិ សន្នោ;
សុខេន ផុដ្ឋា អថ វា ទុខេន, ន ឧច្ចារចំ [នោច្ចារចំ (សី. អដ្ឋ.)] បណ្ឌិតា ទស្សយន្តិ។
៨៤. ន អត្តហេតុ ន បរស្ស ហេតុ, ន បុគ្គមិច្ឆេ ន ធនំ ន វដ្ឋ;
ន ឥច្ឆេយ្យ [នយិច្ឆេ (បី.), និច្ឆេ (?)] អធម្មេន សមិទ្ធិមត្តនោ, ស សីលវា បញ្ញវា ធម្មិកោ សិយា។
៨៥. អប្បកា តេ មនុស្សេសុ, យេ ជនា បារតាមិនោ;
អថាយំ ឥតរា បជា, តិរមេវានុធាវតិ។
៨៦. យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ, ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ;
តេ ជនា បារមេស្សន្តិ, មច្ឆាធម្យំ សុទុត្តរំ។
៨៧. កណ្តំ ធម្មំ វិប្បហាយ, សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ;
ឱកា អនោកមាគម្ម, វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ។
៨៨. តត្រាភិវត្តិមិច្ឆេយ្យ, ហិត្វា កាមេ អភិញ្ញនោ;
បរិយោទបេយ្យ [បរិយោទាបេយ្យ (?)] អត្តានំ, ចិត្តក្ខេសេហិ បណ្ឌិតោ។
៨៩. យេសំ សម្ពោធិយង្កេសុ, សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ;
អាទានបដិនិស្សក្កេ, អនុបាទាយ យេ រតា;
ខីណាសវា ជុតិមន្តោ, តេ លោកេ បរិនិព្វតា។

បណ្ឌិតវគ្គោ ឆដ្ឋោ និដ្ឋិតោ។

៧. អរហន្តរក្កោ

៩០. គតទ្ធិនោ វិសោកស្ស, វិប្បមុត្តស្ស សព្ពជិ;
សព្ពគន្ថប្បហិនស្ស, បរិន្យាហោ ន វិជ្ជតិ។
៩១. ឧយ្យញ្ញន្តិ សតីមន្តោ, ន និកេតេ រមន្តិ តេ;
ហំសាវ បល្លលំ ហិត្វា, ឱកមោកំ ជហន្តិ តោ។
៩២. យេសំ សន្និចយោ នត្ថិ, យេ បរិញ្ញាតកោជនា;
សុញ្ញតោ អនិមិត្តោ ច, វិមោក្ខោ យេសំ គោចរោ;
អាកាសេ វ សកុន្តានំ [សកុណានំ (ក.)], គតិ តេសំ ទុរន្នយា។
៩៣. យស្សាសវា បរិក្ខីណា, អាហារេ ច អនិស្សិតោ;
សុញ្ញតោ អនិមិត្តោ ច, វិមោក្ខោ យស្ស គោចរោ;
អាកាសេ វ សកុន្តានំ, បទំ គស្ស ទុរន្នយំ។
៩៤. យស្សិន្ទ្រិយានិ សមថង្គតានិ [សមថំ គតានិ (សី. បី.)], អស្សា យថា សារថិនា សុទន្តា;
បហិនមានស្ស អនាសវស្ស, ទេវាបិ គស្ស បិហយន្តិ តាទិនោ។
៩៥. បថវិសមោ នោ វិវុជ្ឈតិ, ឥន្ទខិលុបមោ [ឥន្ទខីលុបមោ (សី. ស្យា. ក.)] តាទិ សុព្ពតោ;
រហទោវ អបេកកទ្ធមោ, សំសារា ន ភវន្តិ តាទិនោ។
៩៦. សន្តំ គស្ស មនំ ហោតិ, សន្តា វាចា ច កម្ម ច;
សម្មទញ្ញា វិមុត្តស្ស, ឧបសន្តស្ស តាទិនោ។
៩៧. អស្សន្នោ អកតញ្ញ ច, សន្និច្ឆេទោ ច យោ នរោ;
ហតាវកាសោ វន្តាសោ, ស វេ ឧត្តមបោរិសោ។
៩៨. តាមេ វា យទិ វារញ្ញោ, និន្នេ វា យទិ វា ថលេ;
យត្ថ អរហន្តោ វិហរន្តិ, តំ ភូមិរាមណេយ្យកំ។
៩៩. រមណីយានិ អរញ្ញានិ, យត្ថ ន រមតី ជនោ;
វិគរាគា រមិស្សន្តិ, ន តេ កាមគវេសិនោ។
- អរហន្តរក្កោ សក្កមោ និដ្ឋិតោ។

៨. សហស្សវត្តោ

- ១០០ សហស្សមបិ ចេ វាចា, អនត្ថបទសំហិតា;
ឯកំ អត្ថបទំ សេយ្យោ, យំ សុត្វា ឧបសម្មតិ។
- ១០១ សហស្សមបិ ចេ គាថា, អនត្ថបទសំហិតា;
ឯកំ គាថាបទំ សេយ្យោ, យំ សុត្វា ឧបសម្មតិ។
- ១០២ យោ ច គាថា សតំ ភាសេ, អនត្ថបទសំហិតា [អនត្ថបទសញ្ញិតំ (ក.) វិសេសនំ ហេតំ
គាថាគិបទស្សៈ];
ឯកំ ធម្មបទំ សេយ្យោ, យំ សុត្វា ឧបសម្មតិ។
- ១០៣ យោ សហស្សំ សហស្សេន, សង្គាមេ មានុសេ ជិនេ;
ឯកញ្ច ជេយ្យមគ្គានំ [អគ្គានំ (សិ. បិ.)], ស វេ សង្គាមជុត្តមោ។
- ១០៤ អត្តា ហវេ ជិតំ សេយ្យោ, យា ចាយំ ឥត្តា បដា;
អត្តទន្តស្ស បោសស្ស, និច្ចំ សញ្ញត្តចារិនោ។
- ១០៥ នេវ ទេវោ ន គន្ធព្ពោ, ន មារោ សហ ព្រហ្មនា;
ជិតំ អបជិតំ កយិរា, តថាវុបស្ស ជន្តនោ។
- ១០៦ មាសេ មាសេ សហស្សេន, យោ យជេថ សតំ សម៌;
ឯកញ្ច ភាវិតគ្គានំ, មុហុត្តមបិ បូជយេ;
សាយេវ បូជនា សេយ្យោ, យញ្ចេ វស្សសតំ ហុតំ។
- ១០៧ យោ ច វស្សសតំ ជន្ត, អគ្គី បរិចវេ វនេ;
ឯកញ្ច ភាវិតគ្គានំ, មុហុត្តមបិ បូជយេ;
សាយេវ បូជនា សេយ្យោ, យញ្ចេ វស្សសតំ ហុតំ។
- ១០៨ យំ កិញ្ចិ យិដ្ឋំ វ ហុតំ វ [យិដ្ឋញ្ច ហុតញ្ច (ក.)] លោកេ, សំវច្ឆរំ យជេថ បុញ្ញបេក្ខោ;
សំព្ពម្បិ កំ ន ចតុភាគមេតិ, អភិវាទនា ឧដ្ឋគតេសុ សេយ្យោ។
- ១០៩ អភិវាទនសីលិស្ស, និច្ចំ វុឌ្ឍាបចាយិនោ [វុឌ្ឍាបចាយិនោ (សិ. បិ.)];
ចត្តារោ ធម្មា វុឌ្ឍន្តី, អាយុ វណ្ណោ សុខំ ពលំ។
- ១១០ យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, ទុស្សីលោ អសមាហិតោ;
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, សីលវន្តស្ស ឈាយិនោ។
- ១១១ យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, ទុប្បញ្ញោ អសមាហិតោ;
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, បញ្ញវន្តស្ស ឈាយិនោ។
- ១១២ យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, កុសីនោ ហិនវិរិយោ;
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, វិរិយមារភតោ ទទ្ធា។
- ១១៣ យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, អបស្សំ ឧទយព្ពយំ;
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, បស្សតោ ឧទយព្ពយំ។
- ១១៤ យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, អបស្សំ អមតំ បទំ;
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, បស្សតោ អមតំ បទំ។
- ១១៥ យោ ច វស្សសតំ ជីវេ, អបស្សំ ធម្មមុត្តមំ;
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ, បស្សតោ ធម្មមុត្តមំ។

សហស្សវត្តោ អដ្ឋមោ និដ្ឋិតោ។

៩. បាបវគ្គោ

- ១១៦ អភិគ្គេសេ កល្យាណេ, បាបា ចិត្តំ និវារយេ;
ទុន្ទញ្ញិ ករោតោ បុញ្ញំ, បាបស្មី រមតិ មនោ។
- ១១៧ បាបញ្ចេ បុរិសោ កយិវា, ន នំ [ន តំ (សី. បី.)] កយិវា បុនប្បនំ;
នំ គម្ពិ ឆន្ទំ កយិវាថ, ទុក្ខោ បាបស្ស ឧច្ចយោ។
- ១១៨ បុញ្ញញ្ចេ បុរិសោ កយិវា, កយិវា នំ [កយិវាថេតំ (សី. ស្យា.), កយិវាថេនំ (បី.)] បុនប្បនំ;
គម្ពិ ឆន្ទំ កយិវាថ, សុខោ បុញ្ញស្ស ឧច្ចយោ។
- ១១៩ បាបោបិ បស្សតិ ភន្ទំ, យាវ បាបំ ន បច្ចតិ;
យំទា ច បច្ចតិ បាបំ, អថ បាបោ បាបានិ [អថ បាបានិ (?)] បស្សតិ។
- ១២០ ភក្រោបិ បស្សតិ បាបំ, យាវ ភន្ទំ ន បច្ចតិ;
យំទា ច បច្ចតិ ភន្ទំ, អថ ភក្រោ ភក្រានិ [អថ ភក្រានិ (?)] បស្សតិ។
- ១២១ មាវមញ្ជេថ [មាប្បមញ្ជេថ (សី. ស្យា. បី.)] បាបស្ស, ន មន្តំ [ន មំ តំ (សី. បី.), ន មត្តំ (ស្យា.)]
អាគមិស្សតិ;
ឧទពិន្ទនិបាតេន, ឧទកុម្ភោបិ បូរតិ;
ពាលោ បូរតិ [បូរតិ ពាលោ (សី. ក.), អាបូរតិ ពាលោ (ស្យា.)] បាបស្ស, ថោកំ ថោកម្បិ [ថោក
ថោកម្បិ (សី. បី.)] អាចិនំ។
- ១២២ មាវមញ្ជេថ បុញ្ញស្ស, ន មន្តំ អាគមិស្សតិ;
ឧទពិន្ទនិបាតេន, ឧទកុម្ភោបិ បូរតិ;
ជីវោ បូរតិ បុញ្ញស្ស, ថោកំ ថោកម្បិ អាចិនំ។
- ១២៣ វាលិជោវ ភយំ មត្តំ, អប្បសត្តោ មហន្ទនោ;
វិសំ ជីវិតុកាមោវ, បាបានិ បរិវិជ្ជយេ។
- ១២៤ បាណិម្ពិ ចេ វណោ នាស្ស, ហវេយ្យ បាណិនា វិសំ;
នាព្ពណំ វិសមន្ទេតិ, នត្ថិ បាបំ អកុព្ពតោ។
- ១២៥ យោ អប្បទុដ្ឋស្ស នវស្ស ទុស្សតិ, សុទ្ធស្ស បោសស្ស អនង្គណស្ស;
តំមេវ ពាលំ បច្ចេតិ បាបំ, សុខុមោ វេជោ បដិវាតំ ខិត្តោ។
- ១២៦ ភព្ពមេកេ ឧប្បជ្ជន្តិ, និរយំ បាបកម្មិនោ;
សត្តំ សុគតិនោ យន្តិ, បរិនិព្ពន្ធិ អនាសវា។
- ១២៧ និ អន្តលិក្ខេ ន សមុទ្ធមជ្ឈេ, ន បព្ពតានំ វិវំ បរិស្ស [បរិសំ (ស្យា.)];
ន វិជ្ជតិ [ន វិជ្ជតិ (ក. សី. បី. ក.)] សោ ជគតិប្បទេសោ, យត្ថដ្ឋិតោ [យត្រដ្ឋិតោ (ស្យា.)] មុច្ចេយ្យ
បាបកម្មា។
- ១២៨ និ អន្តលិក្ខេ ន សមុទ្ធមជ្ឈេ, ន បព្ពតានំ វិវំ បរិស្ស;
ន វិជ្ជតិ សោ ជគតិប្បទេសោ, យត្ថដ្ឋិតំ [យត្រដ្ឋិតំ (ស្យា.)] នប្បសហេយ្យ មច្ឆា។

បាបវគ្គោ នវមោ និដ្ឋិតោ។

១០. ទណ្ឌវគ្គោ

- ១២៩ សព្វេ ភសន្តិ ទណ្ឌស្ស, សព្វេ ភាយន្តិ មច្ចនោ;
អត្តានំ ឧបមំ កត្វា, ន ហនេយ្យ ន យាតយេ។
- ១៣០ សព្វេ ភសន្តិ ទណ្ឌស្ស, សព្វេសំ ជីវិតំ បិយំ;
អត្តានំ ឧបមំ កត្វា, ន ហនេយ្យ ន យាតយេ។
- ១៣១ សុខកាមាទិ ភូតានិ, យោ ទណ្ឌេន វិហឹសតិ;
អត្តនោ សុខមេសានោ, បេច្ច សោ ន លភតេ សុខំ។
- ១៣២ សុខកាមាទិ ភូតានិ, យោ ទណ្ឌេន ន ហឹសតិ;
អត្តនោ សុខមេសានោ, បេច្ច សោ លភតេ សុខំ។
- ១៣៣ អាវោច ជុសំ កញ្ជិ, វុត្តា បដិវទេយ្យ តំ [បដិវទេយ្យំ តំ (ក.)];
ទុក្ខា ហិ សារម្ពកថា, បដិទណ្ឌា ផុសេយ្យ តំ [ផុសេយ្យំ តំ (ក.)]។
- ១៣៤ សចេ នេវេសិ អត្តានំ, កំសោ ឧបហតោ យថា;
ឯស បត្តោសិ និព្ពានំ, សារម្ពោ ភេ ន វិជ្ជតិ។
- ១៣៥ យថា ទណ្ឌេន គោបាលោ, គាវោ បាជេតិ គោចរំ;
ឯវំ ជរា ច មច្ច ច, អាយុំ បាជេន្តិ បាណិនំ។
- ១៣៦ អថ បាបានិ កម្មានិ, ករំ ពាលោ ន ពុជ្ឈតិ;
សេហិ កម្មេហិ ទុម្មេដោ, អត្តិទខ្មោវ តប្បតិ។
- ១៣៧ យោ ទណ្ឌេន អទណ្ឌេសុ, អប្បទុដ្ឋេសុ ទុស្សតិ;
ទសន្តមញ្ញករំ ហានំ, ខិប្បមេវ និគច្ឆតិ។
- ១៣៨ វុទនំ ជុសំ ជានី, សរិវិស្ស ច ភេទនំ [សរិវិស្ស បភេទនំ (ស្យា.)];
តុកំ វាបិ អាពាធំ, ចិត្តក្ខេបញ្ច [ចិត្តក្ខេបំ វ (សិ. ស្យា. បី.)] បាបុណេ។
- ១៣៩ វាជគោ វា ឧបសគ្គំ [ឧបស្សគ្គំ (សិ. បី.)], អព្ពក្ខានញ្ច [អព្ពក្ខានំ វ (សិ. បី.)] ទារុណំ;
បរិក្ខយញ្ច [បរិក្ខយំ វ (សិ. ស្យា. បី.)] ញាតិនំ, ភោគានញ្ច [ភោគានំ វ (សិ. ស្យា. បី.)] បកង្គរំ
[បកង្គនំ (ក.)]។
- ១៤០ អថ វាស្ស អគារានិ, អត្តិ ឧហតិ [ឧប្បតិ (ក.)] បាវកោ;
ភាយស្ស ភេទា ទុប្បញ្ញោ, និរយំ សោបបជ្ជតិ [សោ ឧបបជ្ជតិ (សិ. ស្យា.)]។
- ១៤១ ន នក្កចរិយា ន ជដា ន បង្កា, នានាសកា ថណ្ឌិលសាយិកា វា;
វំដោជល្លំ ឧក្កជិកប្បធានំ, សោធន្តិ មច្ចំ អវិតិណ្ណកង្គំ។
- ១៤២ អលង្កតោ ចេបិ សមំ ចរេយ្យ, សន្តោ ទន្តោ និយតោ ព្រហ្មចារិ;
សព្វេសុ ភូតេសុ និធាយ ទណ្ឌំ, សោ ព្រាហ្មណោ សោ សមណោ ស ភិក្ខុ។
- ១៤៣ ហិវិនិសេដោ បុរិសោ, កោចិ លោកស្មិ វិជ្ជតិ;
យោ និទ្ធុ [និទ្ធុ (សិ. បី.) សំ. និ. ១.១៨] អបពោធចតិ [អបពោធចតិ (សិ. ស្យា. បី.)], អស្សោ ភក្រោ
កសាមិ។
- ១៤៤ អស្សោ យថា ភក្រោ កសានិវិដ្ឋោ, អាតាបិនោ សំវេតិនោ ភវាថ;
សទ្ធាយ សិលេន ច វិរិយេន ច, សមាធិនា ធម្មវិនិច្ឆយេន ច;
សម្បន្នវិជ្ជាចរណា បតិស្សតា, ជហិស្សថ [បហស្សថ (សិ. ស្យា. បី.)] ទុក្ខមិនំ អនប្បកំ។
- ១៤៥ ឧទកញ្ជិ នយន្តិ នេត្តិកា, ឧសុការា នមយន្តិ តេជនំ;
ទារុំ នមយន្តិ តច្ឆកា, អត្តានំ ទមយន្តិ សុព្ពតា។

ទំព័រគ្រោង ទស្សនៈ និងគោលការណ៍

១១. ជារក្កោ

១៤៦. កោ នុ ហសោ **[កិន្ត ហសោ (ក.)]** កិមាននោ, និច្ចំ បដ្ឋលិតេ សតិ;
អន្ធការេន ឱនន្ទា, បទីបំ ន គវេសថ។

១៤៧. បុស្ស ចិត្តកតំ ពិម្ពំ, អរុកាយំ សមុស្សិតំ;
អាគុរំ ពហុសង្កប្បំ, យស្ស នត្ថិ ធុរំ បិតិ។

១៤៨. បុរិជណ្ឌមិនំ រូបំ, រោគនីឡំ **[រោគនីឡំ (សី. បី.), រោគនិទ្ធំ (ស្យា.)]** បកង្ករំ;
ភិជ្ជតិ បូតិសន្នេហោ, មរណនុញ្ញិ ជីវិតំ។

១៤៩. យានិមានិ អបត្ថានិ **[យានិមានិ អបត្ថានិ (សី. ស្យា. បី.), យានិមានិ បរិទ្វានិ (?)]**, អលាព្វនេវ
[អលាបូនេវ (សី. ស្យា. បី.)] សារទេ;
កាបោគកានិ អដ្ឋិនិ, តានិ ទិស្វាន កា រតិ។

១៥០. អដ្ឋិនំ នគរំ កតំ, មំសលោហិតលេបនំ;
យត្ថ ជរា ច មច្ច ច, មាទោ មក្ខោ ច ឱហិតោ។

១៥១. ជីវន្តិ វេ រាជរថា សុចិត្តា, អថោ សរិរម្បិ ជរំ ឧបេតិ;
សំគញ្ច ធម្មោ ន ជរំ ឧបេតិ, សន្តោ ហវេ សព្វិ បវេទយន្តិ។

១៥២. អប្បស្សតាយំ បុរិសោ, ពលិតទ្វោវ **[ពលិតទ្វោវ (សី. ស្យា. បី.)]** ជីវតិ;
មំសានិ គស្ស វឌ្ឍន្តិ, បញ្ញា គស្ស ន វឌ្ឍតិ។

១៥៣. អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្វិសំ;
គហការំ **[គហការកំ (សី. ស្យា. បី.)]** គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បនំ។

១៥៤. គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;
សញ្ញា គេ ជាសុកា ភក្កា, គហក្ខដំ វិសង្កតំ;
វិសង្ការគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈតា។

១៥៥. អចរិត្វា ព្រហ្មចរិយំ, អលទ្ធា យោព្ពនេ ធនំ;
ជីណ្ឌកោញ្ញាវ ឈាយន្តិ, ខីណមច្ឆេវ បល្លលេ។

១៥៦. អចរិត្វា ព្រហ្មចរិយំ, អលទ្ធា យោព្ពនេ ធនំ;
សេន្តិ ចាបាតិខីណាវ, បុរាណានិ អនុត្តនំ។

ជារក្កោ ឯកានសមោ និដ្ឋិតោ។

១២. អត្តវគ្គោ

- ១៥៧ អត្តានញោ បិយំ ជញ្ញា, រក្ខេយ្យ នំ សុរក្ខិតំ;
តិណ្ណំ អញ្ញតរំ យាមំ, បដិជក្កេយ្យ បណ្ឌិតោ។
- ១៥៨ អត្តានមេវ បឋមំ, បតិរូបេ និវេសយេ;
អចញ្ញមនុសាសេយ្យ, ន កិលិស្សេយ្យ បណ្ឌិតោ។
- ១៥៩ អត្តានំ ចេ ភថា កយិរា, យថាញ្ញមនុសាសតិ;
សុទន្តោ វេត ទមេថ, អត្តា ហិ កិរ ទុទ្ធមោ។
- ១៦០ អត្តា ហិ អត្តនោ នាថោ, កោ ហិ នាថោ បរោ សិយា;
អត្តនា ហិ សុទន្តេន, នាថំ លភតិ ទុល្លភំ។
- ១៦១ អត្តនា ហិ កតំ បាបំ, អត្តជំ អត្តសម្ភរំ;
អភិមត្តតិ [អភិមន្តតិ (សិ. បី.)] ទុម្ពេធំ, វជិរំ វស្សមយំ [វជិរំ'ម្ពមយំ (ស្យា. ក.)] មណី។
- ១៦២ យស្ស អច្ឆន្តទុស្សិល្បំ, មាលុវា សាលមិរោត្តតំ;
កំរោតិ សោ ភថត្តានំ, យថា នំ ភច្ឆតិ ទិសោ។
- ១៦៣ សុករានិ អសាជ្ជនិ, អត្តនោ អហិតានិ ច;
យំ វេ ហិតញ សាធុញ, តំ វេ បរមទុក្ករំ។
- ១៦៤ យោ សាសនំ អរហតំ, អវិយានំ ធម្មជីវិនំ;
បដិក្កោសតិ ទុម្ពេធោ, ទិដ្ឋី និស្សាយ បាបិកំ;
ផលានិ កដ្ឋកស្សេវ, អត្តយាតាយ [អត្តយញ្ញាយ (សិ. ស្យា. បី.)] ផល្លតិ។
- ១៦៥ អត្តនា ហិ [អត្តនាវ (សិ. ស្យា. បី.)] កតំ បាបំ, អត្តនា សំកិលិស្សតិ;
អត្តនា អកតំ បាបំ, អត្តនាវ វិសុជ្ឈតិ;
សុទ្ធិ អសុទ្ធិ បច្ឆតំ, នាញោ អញ្ញំ [នាញមញ្ញោ(សិ.)] វិសោធយេ។
- ១៦៦ អត្តទតំ បរក្កេន, ពហុនាបិ ន ហាបយេ;
អត្តទត្ថមភិញ្ញាយ, សទត្ថបសុតោ សិយា។

អត្តវគ្គោ ទ្វាទសមោ និដ្ឋិតោ។

១៣. លោកវគ្គោ

- ១៦៧ រំពឹង ធម្មំ ន សេវេយ្យ, បមាទេន ន សំវសេ;
មិច្ឆាទិដ្ឋិ ន សេវេយ្យ, ន សិយា លោកវគ្គោនោ។
- ១៦៨ ឧត្តិដ្ឋេ នប្បមជ្ឈេយ្យ, ធម្មំ សុចរិតំ ចរេ;
ធម្មចារី សុខំ សេតិ, អស្មិ លោកេ បរម្ហិ ច។
- ១៦៩ ធម្មំ ចរេ សុចរិតំ, ន នំ ទុច្ចរិតំ ចរេ;
ធម្មចារី សុខំ សេតិ, អស្មិ លោកេ បរម្ហិ ច។
- ១៧០ យថា បុព្ពឡកំ [បុព្ពឡកំ (សិ. បី.)] បស្សេ, យថា បស្សេ មវិចិត្តំ;
ឯវំ លោកំ អវេក្ខន្តំ, មច្ចរាជា ន បស្សតិ។
- ១៧១ ឯថ បស្សថិមំ លោកំ, ចិត្តំ រាជរថូបមំ;
យត្ថ ពាលា វិសិទ្ធន្តិ, នត្ថិ សង្កោ វិជានតំ។
- ១៧២ យោ ច បុព្ពេ បមជ្ឈិត្វា, បច្ឆា សោ នប្បមជ្ឈតិ;
សោមំ លោកំ បភាសេតិ, អព្ពា មុត្តោវ ចន្ទិមា។
- ១៧៣ បស្ស បាបំ កតំ កម្មំ, កុសលេន បិជ្ជិយតិ [បិគិយតិ (សិ. ស្យា. បី.)];
សោមំ លោកំ បភាសេតិ, អព្ពា មុត្តោវ ចន្ទិមា។
- ១៧៤ អន្ធិភូតោ [អន្ធិភូតោ (ក.)] អយំ លោកោ, គនុកេត្ត វិបស្សតិ;
សកុណោ ជាលមុត្តោវ, អប្បោ សគ្គាយ គច្ឆតិ។
- ១៧៥ វាសាទិច្ចបថេ យន្តិ, អាកាសេ យន្តិ ឥន្ទិយា;
នីយន្តិ ជីវា លោកម្ហា, ជេត្វា មារំ សវាហិនី [សវាហនំ (ស្យា. ក.)]។
- ១៧៦ ឯកំ ធម្មំ អតីតស្ស, មុសាវាទិស្ស ជន្តនោ;
វិគិណ្ឌបរលោកស្ស, នត្ថិ បាបំ អការិយំ។
- ១៧៧ ន វេ កទរិយា ទេវលោកំ វជន្តិ, ពាលា ហវេ នប្បសំសន្តិ ទានំ;
ជីវោ ច ទានំ អនុមោទមាទោ, តេនេវ សោ ហោតិ សុខី បរត្ថ។
- ១៧៨ បុថព្យា ឯករជ្ជេន, សគ្គស្ស គមនេន វា;
សព្ពលោកាធិបច្ឆេន, សោតាបត្តិផលំ វរំ។

លោកវគ្គោ តេវសមោ និដ្ឋិតោ។

១៤. ពុទ្ធវគ្គោ

១៧៩. យស្ស ជិតំ នាវជីយតិ, ជិតំ យស្ស [ជិតមស្ស (សី. ស្យា. បី.), ជិតំ មស្ស (ក.)] នោ យាតិ កោចិ
លោកេ;
តំ ពុទ្ធមនន្តគោចរំ, អបទំ កេន បទេន នេស្សថ។
១៨០. យស្ស ជាលិនី វិសត្តិកា, តណ្ហា នត្ថិ កុហិញ្ញិ នេតវេ;
តំ ពុទ្ធមនន្តគោចរំ, អបទំ កេន បទេន នេស្សថ។
១៨១. យេ ឈានបសុតា ជីវា, នេក្ខម្ពបសមេ វតា;
ទេវាបិ តេសំ បិហយន្តិ, សម្ពន្ធានំ សតីមតំ។
១៨២. កិច្ចោ មនុស្សបដិលាភោ, កិច្ចំ មច្ចាន ជីវិតំ;
កិច្ចំ សន្ធម្មស្សវនំ, កិច្ចោ ពុទ្ធានមុប្បាទោ។
១៨៣. សុព្ពបាបស្ស អករណំ, កុសលស្ស ឧបសម្បទា [កុសលស្សបសម្បទា (ស្យា.)];
សចិក្កបរិយោទបនំ [សចិក្កបរិយោទបនំ (?)], ឯតំ ពុទ្ធាន សាសនំ។
១៨៤. ខន្តី បរមំ តបោ តិគ្គិក្ខា, និព្ពានំ [និព្ពានំ (ក. សី. បី.)] បរមំ វទន្តិ ពុទ្ធា;
នំ ហិ បព្ពជិតោ បរូបយាតិ, ន [អយំ នកាវេ សី. ស្យា. បី. បាត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ] សមណោ ហោតិ បរំ
វិហេបយន្តោ។
១៨៥. អនុបវាទោ អនុបយាតោ [អនុបវាទោ អនុបយាតោ (ស្យា. ក.)], បាតិមោក្ខេ ច សំវរោ;
មគ្គញ្ញតា ច ភគ្គស្មី, បន្តញ្ញ សយនាសនំ;
អធិចិត្តេ ច អាឃោតោ, ឯតំ ពុទ្ធាន សាសនំ។
១៨៦. ន កហាបណវស្សេន, តិក្ខិ កាមេសុ វិជ្ជតិ;
អប្បស្សាទា ទុខា កាមា, ឥតិ វិញ្ញាយ បណ្ឌិតោ។
១៨៧. អបិ ទិព្ពេសុ កាមេសុ, វតី សោ នាធិគច្ឆតិ;
តណ្ហក្ខយរតោ ហោតិ, សម្មាសម្ពុទ្ធសាវកោ។
១៨៨. ភាហុំ វេ សរណំ យន្តិ, បព្ពតានិ វនានិ ច;
អាវាមរុក្ខចេត្យានី, មនុស្សា ភយតជ្ជិតា។
១៨៩. នេតំ ខោ សរណំ ខេមំ, នេតំ សរណមុក្ខមំ;
នេតំ សរណមាគម្ម, សព្ពទុក្ខា បមុច្ចតិ។
១៩០. យោ ច ពុទ្ធព្វ ធម្មញ្ញ, សង្ខញ្ញ សរណំ គតោ;
ចក្ការិ អរិយសច្ចានិ, សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។
១៩១. ទុក្ខំ ទុក្ខសមុប្បាទំ, ទុក្ខស្ស ច អតិក្ខមំ;
អរិយំ ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខបសមគាមិនំ។
១៩២. ឯតំ ខោ សរណំ ខេមំ, ឯតំ សរណមុក្ខមំ;
ឯតំ សរណមាគម្ម, សព្ពទុក្ខា បមុច្ចតិ។
១៩៣. ទុល្លភោ បុរិសាជញ្ញោ, ន សោ សព្ពត្ថ ជាយតិ;
យត្ថ សោ ជាយតិ ជីវេ, តំ កុលំ សុខមេធតិ។
១៩៤. សុខោ ពុទ្ធានមុប្បាទោ, សុខា សន្ធម្មទេសនា;
សុខា សង្ខស្ស សាមគ្គី, សមគ្គានំ តបោ សុខោ។
១៩៥. ប្បជារហេ បូជយតោ, ពុទ្ធេ យទិ វ សាវកេ;
បបញ្ចសមតិក្កន្តេ, តិណ្ហសោកបរិទ្ធវេ។

១៩៦ តេ តាទិសេ បូជយតោ, និព្ពតេ អកុតោភយេ;
ន សក្កា បុញ្ញំ សង្ខាតំ, ឥមេត្ថមហិ កេនចិ។

ពុទ្ធវគ្គោ ចុទ្ធសមោ និដ្ឋិតោ។

១៥. សុខវគ្គោ

១៩៧ សុសុខំ វត ជីវាម, វេរិនេសុ អវេរិនោ;
វេរិនេសុ មនុស្សេសុ, វិហរាម អវេរិនោ។

១៩៨ សុសុខំ វត ជីវាម, អាតុរេសុ អនាតុរា;
អាតុរេសុ មនុស្សេសុ, វិហរាម អនាតុរា។

១៩៩ សុសុខំ វត ជីវាម, ឧស្សុកេសុ អនុស្សុកា;
ឧស្សុកេសុ មនុស្សេសុ, វិហរាម អនុស្សុកា។

២០០ សុសុខំ វត ជីវាម, យេសំ នោ នត្ថិ កិញ្ចនំ;
បីតិភក្ខា ភវិស្សាម, ទេវា អាភស្សរា យថា។

២០១ ជយំ វេរំ បសវតិ, ទុក្ខំ សេតិ បរាជិតោ;
ឧបសន្តោ សុខំ សេតិ, ហិត្វា ជយបរាជយំ។

២០២ នត្ថិ រាគសមោ អត្ថិ, នត្ថិ ទោសសមោ កលិ;
នត្ថិ ខន្ធសមា [ខន្ធវិសា (សី. ស្យា. បី. រូបសិទ្ធិយា សមេតិ)] ទុក្ខា, នត្ថិ សន្តិបរំ សុខំ។

២០៣ ជិយច្ឆាបរមា រោគា, សង្ខារបរមា [សង្ខារា បរមា (ពហុសុ)] ទុខា;
ឯតំ ញត្វា យថាភូតំ, និព្វានំ បរមំ សុខំ។

២០៤ អាហេត្យបរមា លាភា, សន្តដ្ឋិបរមំ ធនំ;
វិស្សាសបរមា ញតិ [វិស្សាសបរមា ញតិ (ក. សី.), វិស្សាសបរមា ញតិ (សី. អដ្ឋ.), វិស្សាសា បរមា
ញតិ (ក.)], និព្វានំ បរមំ [និព្វាណបរមំ (ក. សី.)] សុខំ។

២០៥ បរិវេករសំ បិត្វា [បីត្វា (សី. ស្យា. កំ. បី.)], រសំ ឧបសមស្ស ច;
និទ្ទរោ ហោតិ និប្បាបោ, ធម្មបីតិរសំ បិវំ។

២០៦ សាហុ ទស្សនមរិយានំ, សន្តិវាសោ សទា សុខោ;
អំនស្សនេន ពាលានំ, និច្ចមេវ សុខី សិយា។

២០៧ ពាលសង្កតចារី [ពាលសង្កតិចារី (ក.)] ហិ, ទីយមទ្វាន សោចតិ;
ទុក្ខោ ពាលេហិ សំវាសោ, អមិត្តេនេវ សព្ពទា;
ធីរោ ច សុខសំវាសោ, ញតីនំវ សមាគមោ។

២០៨ ភស្តា ហិ –
ជីវញ្ច បញ្ចញ ពហុស្សតញ្ច, ជោរយ្ហសីលំ វត្ថវន្តមរិយំ;
តំ តាទិសំ សប្បុរិសំ សុមេធំ, ភជេថ នក្ខត្តបថំវ ចន្ទិមា [ភស្តា ហិ ជីវំ បញ្ចញ, ពហុស្សតញ្ច ជោរយ្ហ;
សីលំ ធុត្ថវតមរិយំ, តំ តាទិសំ សប្បុរិសំ; សុមេធំ ភជេថ នក្ខត្តបថំវ ចន្ទិមា; (ក.)]។

សុខវគ្គោ បន្តរសមោ និដ្ឋិតោ។

១៦. បិយវគ្គោ

២០៩. អយោគេ យុញ្ញមគ្គានំ, យោគស្មិញ អយោជយំ;
អត្ថំ ហិត្វា បិយគ្គាហី, បិហេតគ្គានុយោគិនំ។
២១០. មា បិយេហិ សមាគញ្ជិ, អប្បិយេហិ កុទាចនំ;
បិយានំ អទស្សនំ ទុក្ខំ, អប្បិយានញ្ច ទស្សនំ។
២១១. ភស្តា បិយំ ន កយិរាថ, បិយាបាយោ ហិ បាបកោ;
គន្ថា តេសំ ន វិជ្ជន្តិ, យេសំ នត្ថិ បិយាប្បិយំ។
២១២. បិយតោ ជាយតី សោកោ, បិយតោ ជាយតី [ជាយតេ (ក.)] ភយំ;
បិយតោ វិប្បមុត្តស្ស, នត្ថិ សោកោ កុតោ ភយំ។
២១៣. បេមតោ ជាយតី សោកោ, បេមតោ ជាយតី ភយំ;
បេមតោ វិប្បមុត្តស្ស, នត្ថិ សោកោ កុតោ ភយំ។
២១៤. រតិយា ជាយតី សោកោ, រតិយា ជាយតី ភយំ;
រតិយា វិប្បមុត្តស្ស, នត្ថិ សោកោ កុតោ ភយំ។
២១៥. កាមតោ ជាយតី សោកោ, កាមតោ ជាយតី ភយំ;
កាមតោ វិប្បមុត្តស្ស, នត្ថិ សោកោ កុតោ ភយំ។
២១៦. ភណ្ណាយ ជាយតី [ជាយតេ (ក.)] សោកោ, ភណ្ណាយ ជាយតី ភយំ;
ភណ្ណាយ វិប្បមុត្តស្ស, នត្ថិ សោកោ កុតោ ភយំ។
២១៧. បីលទស្សនសម្បន្នំ, ធម្មដ្ឋំ សច្ចវេទិនំ;
អត្តនោ កម្ម កុញ្ញានំ, តំ ជនោ កុរុតេ បិយំ។
២១៨. ឆន្ទជាតោ អនក្ខាតេ, មនសា ច ផុដោ សិយា;
កាមេសុ ច អប្បធិពន្ធចិក្កោ [អប្បធិពន្ធចិក្កោ (ក.)], ឧទ្ធចំសោតោតិ វុច្ចតិ។
២១៩. ចិរ្បវាសិ បុរិសំ, ទូរតោ សោតិមាគតំ;
ញាតិមិត្តា សុហជ្ជា ច, អភិនន្នន្តិ អាគតំ។
២២០. ភថេវ កតបុញ្ញម្បិ, អស្មា លោកា បរំ គតំ;
បុញ្ញានិ បដិគណ្ណន្តិ, បិយំ ញាតិវ អាគតំ។

បិយវគ្គោ សោឡសមោ និដ្ឋិតោ។

១៧. កោធនក្កោ

- ២២១ កោធំ ជហេ វិប្បជហេយ្យ មានំ, សំយោជនំ សព្ពមគិក្កមេយ្យ;
តំ នាមរូបស្និមសជ្ជមានំ, អភិញ្ញនំ នានុបតន្តិ ទុក្ខា។
- ២២២ យោ វេ ឧប្បតិកំ កោធំ, រថំ ភន្តំ វារយេ [ធារយេ (សី. ស្យា. បី.)];
តមហំ សារថី ព្រូមិ, រស្មីគ្គាហោ ឥតរោ ជនោ។
- ២២៣ អក្កោធនេ ជិនេ កោធំ, អសាធំ សាធុនា ជិនេ;
ជិនេ កទរិយំ ទានេន, សច្ចេនាលិកវាទិនំ។
- ២២៤ សច្ចំ ភណេ ន កុដ្ឋេយ្យ, ទដ្ឋា អប្បម្បិ [ទដ្ឋា'ប្បស្មិម្បិ (សី. បី.), ទដ្ឋា អប្បស្មិ (ស្យា. ក.)] យាចិតោ;
ឯតេហិ តិហិ ហានេហិ, គច្ឆេ ទេវាន សន្តិកេ។
- ២២៥ អហិសកា យេ មុនយោ [អហិសកាយា មុនយោ (ក.)], និច្ចំ កាយេន សំវុតា;
តេ យន្តិ អច្ចុកំ ហានំ, យត្ថ គន្ធា ន សោចរេ។
- ២២៦ សទា ជាគរមានានំ, អហោរត្តានុសិក្ខិនំ;
និព្ពានំ អធិមុត្តានំ, អតំ កច្ឆន្តិ អាសវា។
- ២២៧ បារាណមេតំ អតុល, នេតំ អជ្ជតនាមិវ;
និន្ទន្តិ តុណ្ហិមាសិនំ, និន្ទន្តិ ពហុភាណិនំ;
មិត្តភាណិម្បិ និន្ទន្តិ, នត្ថិ លោកេ អនិន្ទិតោ។
- ២២៨ និ ចាហុ ន ច ភវិស្សតិ, ន ចេតវហិ វិជ្ជតិ;
ឯកន្តំ និន្ទិតោ បោសោ, ឯកន្តំ វា បសំសិតោ។
- ២២៩ យំ ចេ វិញ្ញ បសំសន្តិ, អនុវិច្ឆ សុវេ សុវេ;
អច្ឆិន្ទត្តិ [អច្ឆិន្ទត្តិ (ក.)] មេធាវី, បញ្ញាសីលសមាហិតំ។
- ២៣០ និក្ខំ [នេក្ខំ (សី. ស្យា. បី.)] ជម្ពោនទស្សេវ, កោ តំ និន្ទិតុមរហតិ;
ទេវាបិ នំ បសំសន្តិ, ព្រហ្មនាបិ បសំសិតោ។
- ២៣១ ភាយប្បកោបំ រក្ខេយ្យ, កាយេន សំវុតោ សិយា;
កាយទុច្ចរិតំ ហិត្វា, កាយេន សុចរិតំ ចរេ។
- ២៣២ ប្រីបកោបំ រក្ខេយ្យ, វាចាយ សំវុតោ សិយា;
វចីទុច្ចរិតំ ហិត្វា, វាចាយ សុចរិតំ ចរេ។
- ២៣៣ អនោបកោបំ រក្ខេយ្យ, មនសា សំវុតោ សិយា;
មនោទុច្ចរិតំ ហិត្វា, មនសា សុចរិតំ ចរេ។
- ២៣៤ ភាយេន សំវុតា ជីវា, អថោ វាចាយ សំវុតា;
មនសា សំវុតា ជីវា, តេ វេ សុបរិសំវុតា។

កោធនក្កោ សត្តរសមោ និដ្ឋិតោ។

១៨. មលវត្តោ

២៣៥. បុណ្ណបលាសោវ ទានិសិ, យមបុរិសាបិ ច ភេ [តំ (សិ. ស្យា. កំ. បី.)] ឧបដ្ឋិតា;
ឧយ្យោគមុខេ ច តិដ្ឋសិ, បាថេយ្យម្យិ ច ភេ ន វិជ្ជតិ។

២៣៦.

សោ ករោហិ ទីបមត្តនោ, ខិប្បំ វាយម បណ្ឌិតោ ភវ;
និទ្ទន្តមលោ អនង្គណោ, ទិព្ពំ អរិយភូមិ ឧបេហិសិ [ទិព្ពំ អរិយភូមិមេហិសិ (សិ. ស្យា. បី.), ទិព្ពមរិយ
ភូមិ ឧបេហិសិ (?)]។

២៣៧. ឧបនីកវយោ ច ទានិសិ, សម្បយាគោសិ យមស្ស សន្តិកេ;
វាសោ [វាសោបិ ច (ពហុសុ)] ភេ នត្ថិ អន្តរា, បាថេយ្យម្យិ ច ភេ ន វិជ្ជតិ។

២៣៨. សោ ករោហិ ទីបមត្តនោ, ខិប្បំ វាយម បណ្ឌិតោ ភវ;
និទ្ទន្តមលោ អនង្គណោ, ន បុនំ ជាតិជំ [ន បុន ជាតិជំ (សិ. ស្យា.), ន បុន ជាតិជ្ជំ (ក.)]
ឧបេហិសិ។

២៣៩. អនុបុព្ពេន មេធាវី, ថោកំ ថោកំ ខណោ ខណេ;
កម្មារោ រជគស្សេវ, និទ្ធមេ មលមត្តនោ។

២៤០. អយសាវ មលំ សមុដ្ឋិតំ [សមុដ្ឋាយ (ក.), តតុដ្ឋាយ (សិ. ស្យា. បី.)] តមេវ ខាទតិ;
ឯវំ អភិជោនបាវិនំ, សានិ កម្មានិ [សកកម្មានិ (សិ. បី.)] នយន្តិ ទុគ្គតិ។

២៤១. អសជ្ឈាយមលា មន្តា, អនុដ្ឋានមលា យវ;
មលំ វណ្ណស្ស កោសជ្ជំ, បមាទោ រក្ខតោ មលំ។

២៤២. មុលិតិយា ទុច្ឆរិតំ, មច្ឆេវំ ននកោ មលំ;
មលា វេ បាបកា ធម្មា, អស្មី លោកេ បរម្ហិ ច។

២៤៣. ភកោ មលា មលគរំ, អវិជ្ជា បរមំ មលំ;
ឯតំ មលំ បហន្នាន, និម្មលា ហោថ ភិក្ខុវោ។

២៤៤. សុជីវំ អហិរិកេន, កាកសុវេន ជំសិនា;
បក្ខទ្ធិនា បគព្ពេន, សំគិលិដ្ឋេន ជីវិតំ។

២៤៥. ហិរិមតា ច ទុដ្ឋិវំ, និច្ចំ សុចិកវេសិនា;
អលិនេនាប្បកព្ពេន, សុទ្ធាជីវេន បស្សតា។

២៤៦. យោ បាណមតិបាតេតិ, មុសាវាទញ្ច ភាសតិ;
លោកេ អទិន្នមាទិយតិ, បរទារញ្ច គច្ឆតិ។

២៤៧. សុរាមេរយបានញ្ច, យោ នរោ អនុយុញ្ជតិ;
តំធរេវមេសោ លោកស្មី, មូលំ ខណតិ អត្តនោ។

២៤៨. ឯវំ ភោ បុរិស ជានាហិ, បាបធម្មា អសញ្ញតា;
មា តំ លោភោ អធម្មោ ច, ចិវំ ទុក្ខាយ រន្ធយំ។

២៤៩. ទុទាតិ វេ យថាសន្នំ, យថាបសាទនំ [យត្ថ បសាទនំ (កត្តចិ)] ជនោ;
តត្ថ យោ មង្គ ភវតិ [តត្ថ ចេ មំកុ យោ ហោតិ (សិ.), តត្ថ យោ មង្គភោ ហោតិ (ស្យា.)], បវេសំ បាន
ភោជនេ;
ន សោ ទិវា វា រត្តិ វា, សមាធិមធិគច្ឆតិ។

២៥០. បុស្ស ចេតំ សមុច្ឆិន្ទំ, មូលយច្ចំ [មូលយច្ចំ (ក.)] សមូហតំ;
សំ វេ ទិវា វា រត្តិ វា, សមាធិមធិគច្ឆតិ។

២៥១ នត្ថិ រាគសមោ អគ្គិ, នត្ថិ ទោសសមោ គហោ;
នត្ថិ មោហសមំ ជាលំ, នត្ថិ គណ្ហាសមា នទី។

២៥២ សុទស្ស វជ្ជមញ្ញេសំ, អត្តនោ បន ទុទ្ទសំ;
បរេសំ ហិ សោ វជ្ជានិ, ឱបុនាតិ [ឱជុនាតិ (ក.)] យថា ភុសំ;
អត្តនោ បន ឆានេតិ, កលីវ កិត្តវា សហោ។

២៥៣ បុរេជានុបស្សិស្ស, និច្ចំ ឧជ្ឈានសញ្ញិនោ;
អាសវា តស្ស វុឌ្ឍន្តិ, អារា សោ អាសវក្ខយា។

២៥៤ អាកាសេវ បទំ នត្ថិ, សមណោ នត្ថិ ពាហិវេ;
បបញ្ចាភិរតា បជា, និប្បបញ្ចា តថាគតា។

២៥៥ អាកាសេវ បទំ នត្ថិ, សមណោ នត្ថិ ពាហិវេ;
សង្ខារា សស្សតា នត្ថិ, នត្ថិ ពុទ្ធានមិញ្ញិតំ។

មលវគ្គោ អដ្ឋារសមោ និដ្ឋិតោ។

១៩. ធម្មដ្ឋវគ្គោ

២៥៦ ន ភេន ហោតិ ធម្មដ្ឋោ, យេនតំ សាហសា [សហសា (សី. ស្យា. ក.)] នយេ;
យោ ច អត្ថំ អនត្ថញ្ច, ឧភោ និច្ឆេយ្យ បណ្ឌិតោ។

២៥៧ វេសាហសេន ធម្មេន, សមេន នយតី បរេ;
ធម្មស្ស គុត្តោ មេធាវី, “ធម្មដ្ឋោ”តិ បុច្ឆតិ។

២៥៨ ន ភេន បណ្ឌិតោ ហោតិ, យាវតា ពហុ ភាសតិ;
ខេមី អវេរី អភយោ, “បណ្ឌិតោ”តិ បុច្ឆតិ។

២៥៩ ន ភាវតា ធម្មជរោ, យាវតា ពហុ ភាសតិ;
យោ ច អប្បម្បិ សុត្វាន, ធម្មំ កាយេន បស្សតិ;
ស វេ ធម្មជរោ ហោតិ, យោ ធម្មំ នប្បមជ្ឈតិ។

២៦០ ន ភេន ថេរោ សោ ហោតិ [ថេរោ ហោតិ (សី. ស្យា.)], យេនស្ស បលិតំ សិរោ;
បរិបក្កោ វយោ គស្ស, “មោយជិន្នោ”តិ បុច្ឆតិ។

២៦១ យម្ហិ សច្ចញ្ច ធម្មោ ច, អហីសា សំយមោ នមោ;
ស វេ វន្តមលោ ជីរោ, “ថេរោ” ឥតិ [សោ ថេរោតិ (ស្យា. ក.)] បុច្ឆតិ។

២៦២ ន វាក្ករណមក្កេន, វណ្ណបោក្ករតាយ វា;
សាធុរុបោ នរោ ហោតិ, ឥស្សកី មច្ឆវីសហោ។

២៦៣ យស្ស ចេតំ សមុច្ឆិន្ទំ, មូលយច្ចំ សមូហតំ;
ស វន្តទោសោ មេធាវី, “សាធុរុបោ”តិ បុច្ឆតិ។

២៦៤ ន មុណ្ឌកេន សមណោ, អព្ពតោ អលិកំ ភណំ;
ឥច្ឆាលោភសមាបន្នោ, សមណោ កី ភវិស្សតិ។

២៦៥ យោ ច សមេតិ បាបានិ, អណុំ ថូលានិ សព្ពសោ;
សមិតត្តា ហិ បាបានំ, “សមណោ”តិ បុច្ឆតិ។

២៦៦ ន ភេន ភិក្ខុ សោ ហោតិ, យាវតា ភិក្ខុតេ បរេ;
វិស្សំ ធម្មំ សមាទាយ, ភិក្ខុ ហោតិ ន ភាវតា។

២៦៧ យោធិ បុព្ពញ្ច បាបញ្ច, ពាហេត្វា ព្រហ្មចរិយវា [ព្រហ្មចរិយំ (ក.)];
សង្ខាយ លោកេ ចរតិ, ស វេ “ភិក្ខុ”តិ បុច្ឆតិ។

២៦៨ ន មោនេន មុនី ហោតិ, មុន្យរុបោ អវិទូសុ;
យោ ច គុលំវ បក្កយ្ហ, វរមាទាយ បណ្ឌិតោ។

២៦៩ បាបានិ បរិវិជ្ជេតិ, ស មុនី ភេន សោ មុនិ;
យោ មុនាតិ ឧភោ លោកេ, “មុនិ” ភេន បុច្ឆតិ។

២៧០ ន ភេន អរិយោ ហោតិ, យេន បាណានិ ហីសតិ;
អហីសា សព្ពបាណានំ, “អរិយោ”តិ បុច្ឆតិ។

២៧១ ន សីលព្ពកមក្កេន, ពាហុសច្ឆេន វា បន;
អថ វា សមាធិលាភេន, វិវិត្តសយនេន វា។

២៧២ វេសាមិ នេក្ខម្ពសុខំ, អបុច្ឆជ្ជនសេវិតំ;
ភិក្ខុ វិស្សាសមាបាទិ, អប្បត្តោ អាសវក្ខយំ។

ធម្មដ្ឋវគ្គោ ឯកួនវិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២០. មគ្គវគ្គោ

- ២៧៣ មគ្គានុដ្ឋក្តិកោ សេដ្ឋោ, សច្ចានំ ចតុរោ បទា;
វិរិកោ សេដ្ឋោ ធម្មានំ, ទ្វីបទានញ្ច ចក្ខុមា។
- ២៧៤ ឯសេវ [ឯសោវ (សី. បី.)] មគ្គោ នត្ថញ្ញោ, ទស្សនស្ស វិសុទ្ធិយា;
ឯតញ្ញី តុម្ពេ បដិបដ្ឋថ, មារស្សេតំ បមោហនំ។
- ២៧៥ ឯតញ្ញី តុម្ពេ បដិបន្នា, ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សថ;
អក្ខតោ វោ [អក្ខតោ វេ (សី. បី.)] មយា មគ្គោ, អញ្ញាយ សល្លកន្តនំ [សល្លសន្តនំ (សី. បី.),
សល្លសន្តនំ (ស្យា.)]។
- ២៧៦ ភ្នំម្ពេហិ កិច្ចមាតប្បំ, អក្ខតាវោ តថាគតា;
បដិបន្នា បមោក្ខន្តិ, ឈាយិនោ មារពន្ធនា។
- ២៧៧ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ, យទា បញ្ញាយ បស្សតិ;
អំថ និព្ពិន្ទតិ ទុក្ខេ, ឯស មគ្គោ វិសុទ្ធិយា។
- ២៧៨ “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ, យទា បញ្ញាយ បស្សតិ;
អំថ និព្ពិន្ទតិ ទុក្ខេ, ឯស មគ្គោ វិសុទ្ធិយា។
- ២៧៩ “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ, យទា បញ្ញាយ បស្សតិ;
អំថ និព្ពិន្ទតិ ទុក្ខេ, ឯស មគ្គោ វិសុទ្ធិយា។
- ២៨០ ឧដ្ឋានកាលច្ឆិ អនុដ្ឋហានោ, យុវា ពលី អាលសិយំ ឧបេតោ;
សំសន្មសង្កប្បមនោ [អសម្បន្នសង្កប្បមនោ (ក.)] កុសីតោ, បញ្ញាយ មគ្គំ អលសោ ន វិន្ទតិ។
- ២៨១ វាចានុវត្តិ មនសា សុសំវុតោ, កាយេន ច នាកុសលំ កយិវា [អកុសលំ ន កយិវា (សី. ស្យា. កំ. បី.)];
ឯតេ តយោ កម្មបថេ វិសោធយេ, អារាធយេ មគ្គមិសិប្បវេទិតំ។
- ២៨២ យោគា វេ ជាយតី [ជាយតេ (កត្តចិ)] ភូរិ, អយោគា ភូរិសង្ខយោ;
ឯតំ ទ្វេធាបថំ ញត្វា, ភវាយ វិភវាយ ច;
តថាគ្គានំ និវេសេយ្យ, យថា ភូរិ បវដ្ឋតិ។
- ២៨៣ នំ និន្ទថ មា រុក្ខំ, វេនតោ ជាយតេ ភយំ;
វេនតា វេនញ្ច វេនថញ្ច, និព្ពនា ហោថ ភិក្ខុវោ។
- ២៨៤ ដ្ឋានំ ហិ វេនថោ ន និជ្ជតិ, អណុមគ្គោបិ នវស្ស នាវិសុ;
បដិពន្ធមនោវ [បដិពន្ធមនោវ (ក.)] តាវ សោ, វច្ឆោ ខីរបកោវ [ខីរបកោវ (បី.)] មាតវិ។
- ២៨៥ ឧច្ឆិន្ទ សិនេហមគ្គនោ កុមុទំ សារទិកំ [បាណិនា];
សន្តិមគ្គមេវ ព្រហ្មាយ, និព្ពានំ សុគតេន ទេសិតំ។
- ២៨៦ ភធនំ វស្សំ វសិស្សាមិ, ភធនំ ហេមន្តកិម្ពិសុ;
តំតិ ពាលោ វិចិន្តេតិ, អន្តរាយំ ន ពុជ្ឈតិ។
- ២៨៧ ភំ បុត្តបសុសម្ពត្តំ, ព្យាសគ្គមនសំ នវំ;
សុត្តំ តាមំ មហោយោវ, មច្ច អានាយ គច្ឆតិ។
- ២៨៨ និ សន្តិ បុត្តា តាណាយ, ន បិតា នាបិ ពន្ធវា;
អន្តកេនាធិបន្នស្ស, នត្តិ ញាតិសុ តាណតា។
- ២៨៩ ឯតមគ្គវសំ ញត្វា, បណ្ឌិតោ សីលសំវុតោ;
និព្ពានគមនំ មគ្គំ, ខិប្បមេវ វិសោធយេ។

មគ្គវគ្គោ វិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២១. បកិណ្ណកវគ្គោ

២៩០ មគ្គាសុខបរិច្ចាគា , បស្សេ ចេ វិបុលំ សុខំ;
ចំដេ មគ្គាសុខំ ជិរោ, សម្បស្សំ វិបុលំ សុខំ។

២៩១ រុទ្ធក្ខបធានេន, អត្តនោ [យោ អត្តនោ (ស្យា. បី. ក.)] សុខមិច្ឆតិ;
វេរសំសគ្គសំសង្ខោ, វេរា សោ ន បរិមុច្ចតិ។

២៩២ ប្រព្ពិ កិច្ចំ អបវិទ្ធិំ [តទបវិទ្ធិំ (សិ. ស្យា.)], អកិច្ចំ បន កយិវតិ;
ឧន្ទឡានំ បមគ្គានំ, តេសំ វដ្ឋន្តិ អាសវា។

២៩៣ យេសញ សុសមារទ្ធា, និច្ចំ កាយគតា សតិ;
អកិច្ចំ តេ ន សេវន្តិ, កិច្ចេ សាតច្ចការិនោ;
សតានំ សម្បជានានំ, អត្ថំ កច្ចន្តិ អាសវា។

២៩៤ មាគរំ បិគរំ ហន្នា, រាជានោ ទ្វេ ច ខត្តិយេ;
រដ្ឋំ សានុចរំ ហន្នា, អនីយោ យាតិ ព្រាហ្មណេ។

២៩៥ មាគរំ បិគរំ ហន្នា, រាជានោ ទ្វេ ច សោត្តិយេ;
វេយក្សបញ្ចមំ ហន្នា, អនីយោ យាតិ ព្រាហ្មណេ។

២៩៦ សុប្បពុទ្ធិំ បពុជ្ឈន្តិ, សទា គោតមសាវកា;
យេសំ ទិវា ច រក្កោ ច, និច្ចំ ពុទ្ធកតា សតិ។

២៩៧ សុប្បពុទ្ធិំ បពុជ្ឈន្តិ, សទា គោតមសាវកា;
យេសំ ទិវា ច រក្កោ ច, និច្ចំ ធម្មកតា សតិ។

២៩៨ សុប្បពុទ្ធិំ បពុជ្ឈន្តិ, សទា គោតមសាវកា;
យេសំ ទិវា ច រក្កោ ច, និច្ចំ សង្ឃកតា សតិ។

២៩៩ សុប្បពុទ្ធិំ បពុជ្ឈន្តិ, សទា គោតមសាវកា;
យេសំ ទិវា ច រក្កោ ច, និច្ចំ កាយគតា សតិ។

៣០០ សុប្បពុទ្ធិំ បពុជ្ឈន្តិ, សទា គោតមសាវកា;
យេសំ ទិវា ច រក្កោ ច, អហិសាយ រតោ មនោ។

៣០១ សុប្បពុទ្ធិំ បពុជ្ឈន្តិ, សទា គោតមសាវកា;
យេសំ ទិវា ច រក្កោ ច, ភាវនាយ រតោ មនោ។

៣០២ ទុប្បព្ពជ្ជំ ទុរភិរមំ, ទុរាវាសា យរា ទុខា;
ទុក្ខោសមានសំវាសោ, ទុក្ខានុបតិកទ្ធកូ;
គស្មា ន ចទ្ធកូ សិយា, ន ច [គស្មា ន ចទ្ធកូ ន ច (ក.)] ទុក្ខានុបតិកោ សិយា [ទុក្ខានុបតិកោ
(?)]។

៣០៣ សន្នោ សិលេន សម្បន្នោ, យសោភោគសមប្បិកោ;
យំ យំ បទេសំ ភជតិ, តត្ថ តត្ថេវ បូជិតោ។

៣០៤ នុវេ សន្នោ បកាសេន្តិ, ហិមវន្តោវ បព្ពតោ;
អសន្តេត្ថ ន ទិស្សន្តិ, រក្កិ ខិត្តា យថា សវា។

៣០៥ ឯកាសនំ ឯកសេយ្យំ, ឯកោ ចរមគន្ធិតោ;
ឯកោ ទមយមគ្គានំ, វនន្តេ រមិតោ សិយា។

បកិណ្ណកវគ្គោ ឯកវិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២២. និរយវគ្គោ

៣០៦. អភូតវាទី និរយំ ឧបេតិ, យោ វាបិ [យោ ចាបិ (សី. បី. ក.)] កត្វា ន ករោមិ ចាហ [ន ករោមិគិ ចាហ (ស្យា.)];

ឧភោបិ តេ បេច្ច សមា ភវន្តិ, និហីនកម្មា មនុជា បរត្ថ។

៣០៧. ភាសាវកណ្ណា ពហវោ, បាបធម្មា អសញ្ញតា;
បាបា បាបេហិ កម្មេហិ, និរយំ តេ ឧបបជ្ជវេ។

៣០៨. វសយ្យោ អយោគុទ្ធោ ភុត្តោ, តត្តោ អគ្គិសិទ្ធបមោ;
យញ្ចេ ភុញ្ញេយ្យ ទុស្សិលោ, វដ្ឋបិណ្ឌមសញ្ញតោ។

៣០៩. ចត្តាវិហានានី នរោ បមត្តោ, អាបជ្ជតិ បរទារូបសេវី;
អបុញ្ញលាភំ ន និកាមសេយ្យំ, និន្ទំ គតិយំ និរយំ ចតុត្ថំ។

៣១០. អបុញ្ញលាភោ ច គតិ ច បាបិកា, ភីតស្ស ភីតាយ វតី ច ថោកិកា;
វាជា ច ទណ្ឌំ គរុកំ បណេតិ, តស្មា នរោ បរទារំ ន សេវេ។

៣១១. ភុសោ យថា ទុគ្គហិតោ, ហត្ថមេវានុកន្តតិ;
សាមញ្ញំ ទុប្បរាមដ្ឋំ, និរយាយុបកឡតិ។

៣១២. យំ កិញ្ចិ សិចិលំ កម្មំ, សំកិលិដ្ឋញ្ច យំ វតំ;
សង្កស្សំ ព្រហ្មចរិយំ, ន តំ ហោតិ មហប្បលំ។

៣១៣. កយិរា ចេ កយិរាថេនំ [កយិរា នំ (ក.)], ទន្ធមេនំ បរក្កមេ;
សិចិលោ ហិ បរិញ្ញាដោ, ភិយ្យោ អាកិរតេ វជំ។

៣១៤. អកតំ ទុក្កដំ សេយ្យោ, បច្ឆា តប្បតិ ទុក្កដំ;
កតញ្ច សុកតំ សេយ្យោ, យំ កត្វា នានុតប្បតិ។

៣១៥. នគរំ យថា បច្ចន្តំ, គុត្តំ សន្តរពាហិរំ;
ឯវំ គោបេថ អត្តានំ, ខណោ វោ [ខណោ វេ (សី. បី. ក.)] មា ឧបច្ចតា;
ខណតីតា ហិ សោចន្តិ, និរយម្ហិ សមប្បិតា។

៣១៦. អលដ្ឋិកាយេ លដ្ឋន្តិ, លដ្ឋិកាយេ ន លដ្ឋវេ;
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា, សត្តា គច្ឆន្តិ ទុក្កតិ។

៣១៧. អភយេ ភយទស្សិនោ, ភយេ ចាភយទស្សិនោ;
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា, សត្តា គច្ឆន្តិ ទុក្កតិ។

៣១៨. អវដ្ឋេ វដ្ឋមតិនោ, វដ្ឋេ ចាវដ្ឋទស្សិនោ;
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា, សត្តា គច្ឆន្តិ ទុក្កតិ។

៣១៩. វដ្ឋញ្ច វដ្ឋតោ ញត្វា, អវដ្ឋញ្ច អវដ្ឋតោ;
សម្មាទិដ្ឋិសមាទានា, សត្តា គច្ឆន្តិ សុក្កតិ។

និរយវគ្គោ ទ្វាវិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២៣. នាគវគ្គោ

- ៣២០ អហំ នាគោវ សង្កាមេ, ចាបតោ បតិកំ សវំ;
អតិវាគ្យំ តិគិក្ខុស្សំ, ទុស្សីលោ ហិ ពហុជ្ជនោ។
- ៣២១ ទុន្តំ នយន្តិ សមិគី, ទន្តំ រាជាកិរុហតិ;
ទន្តោ សេដ្ឋោ មនុស្សេសុ, យោគិវាគ្យំ តិគិក្ខុតិ។
- ៣២២ វ្រឹមស្សតរា ទន្តា, អាជានីយា ច [អាជានីយាវ (ស្ស.)] សិន្ធាវ;
កុញ្ញរា ច [កុញ្ញរាវ (ស្ស.)] មហានាគា, អត្តទន្តោ តតោ វរំ។
- ៣២៣ ន ហិ ឯតេហិ យានេហិ, គច្ឆេយ្យ អគតំ ទិសំ;
យថាគ្គនា សុទន្តេន, ទន្តោ ទន្តេន គច្ឆតិ។
- ៣២៤ ធនបាលោ [ធនបាលកោ (សី. ស្ស. កំ. បី.)] នាម កុញ្ញរោ, កដុកភេទនោ [កដុកប្បភេទនោ (សី. ស្ស. បី.)] ទុន្តិវារយោ;
ពទ្ធោ កពទ្ធំ ន ភុញ្ញតិ, សុមរតិ [សុសរតិ (ក.)] នាគវនស្ស កុញ្ញរោ។
- ៣២៥ ដិទ្ធិ យទា ហោតិ មហក្សសោ ច, និទ្ធាយិតា សម្បវិវត្តសាយិ;
មហារាហោវ និវាបបុដ្ឋោ, បុនប្បនំ គព្ពមុបេតិ មន្ទោ។
- ៣២៦ ភ័នំ បុរេ ចិត្តមចារិ ចារិកំ, យេនិច្ឆកំ យត្ថកាមំ យថាសុខំ;
តទជ្ជហំ និគ្គហេស្សាមិ យោនិសោ, ហត្ថិប្បភិទ្ធី វិយ អង្គសគ្គហោ។
- ៣២៧ អប្បមាទរតា ហោថ, សចិត្តមនុរក្ខថ;
ទុក្កា ឧទ្ធចរត្តានំ, បង្កេ សន្ទោវ [សន្ទោវ (សី. បី.)] កុញ្ញរោ។
- ៣២៨ សុចេ លភេថ នីបកំ សហាយំ, សទ្ធិ ចរំ សាធុរិហាវិជិរំ;
អភិភុយ្យ សព្ពានិ បរិស្សយានិ, ចរេយ្យ តេនក្ខមនោ សតីមា។
- ៣២៩ នោ ចេ លភេថ នីបកំ សហាយំ, សទ្ធិ ចរំ សាធុរិហាវិជិរំ;
រាជារ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ, ឯកោ ចរេ មាគង្គរញ្ជោវ នាគោ។
- ៣៣០ ឯកស្ស ចរិតំ សេយ្យោ, នត្ថិ ពាលេ សហាយតា;
ឯកោ ចរេ ន ច បាបានិ កយិរា, អប្បោស្សក្កោ មាគង្គរញ្ជោវ នាគោ។
- ៣៣១ អត្ថម្ហិ ជាតម្ហិ សុខា សហាយា, ភុដ្ឋិ សុខា យា ឥតវិតរេន;
បុញ្ញំ សុខំ ជីវិតសង្ខយម្ហិ, សព្ពស្ស ទុក្ខស្ស សុខំ បហានំ។
- ៣៣២ សុខា មក្កេយ្យតា លោកេ, អថោ បេក្កេយ្យតា សុខា;
សុខា សាមញ្ញតា លោកេ, អថោ ព្រហ្មញ្ញតា សុខា។
- ៣៣៣ សុខំ យាវ ជរា សីលំ, សុខា សទ្ធា បតិដ្ឋិតា;
សុខោ បញ្ញាយ បដិលាភោ, បាបានំ អករណំ សុខំ។

នាគវគ្គោ តេវីសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២៤. តណ្ហាវគ្គោ

៣៣៥ អនុជស្ស បមគ្គចារិនោ, តណ្ហា វដ្ឋតិ មាលុវា វិយ;
សោ ប្តូរតិ [ប្តូរតិ (សិ. បី.), បលរតិ (ក.), ឧប្តូរតិ (?)] ហុរា ហុរំ, ផលមិច្ឆំវ វេនស្មិ វានរោ។

៣៣៦ ដំ ឯសា សហតេ ជម្មិ, តណ្ហា លោកេ វិសត្តិកា;
សោកា តស្ស បវដ្ឋន្តិ, អភិវដ្ឋំវ [អភិវដ្ឋំវ (ស្យា.), អភិវដ្ឋំវ (បី.), អភិវដ្ឋំវ (ក.)] ពីរណំ។

៣៣៧ វិយា ចេតំ សហតេ ជម្មិ, តណ្ហំ លោកេ ទុរច្ឆយំ;
សោកា តម្ហា បបតន្តិ, ឧទតិន្តវ ចោគ្គរា។

៣៣៨ ភំ វោ វទាមិ ភទ្ធំ វោ, យាវន្តេត្ថ សមាគតា;
តណ្ហាយ មូលំ ខណថ, ឧសិរត្តោវ ពីរណំ;
មា វោ នឡំវ សោតោវ, មារោ ភព្ភិ បុនប្បនំ។

៣៣៩ ប្រថាបិ មូលេ អនុបទ្ធវេ ទន្សោ, ឆិន្នោបិ រុក្ខោ បុនវេវ រូហតិ;
ឯវម្បិ តណ្ហានុសយេ អនុហតេ, និព្ពត្តតិ ទុក្ខមិនំ បុនប្បនំ។

៣៤០ ប្រស្ស ឆត្តិសតិ សោតា, មនាបសវនា ភុសា;
មាហា [វាហា (សិ. ស្យា. បី.)] វហន្តិ ទុទ្ធិដ្ឋិ, សង្កប្បា រាគនិស្សិតា។

៣៤១ សុវត្តិ សព្ពធំ សោតា, លតា ឧប្បជ្ជ [ឧប្បជ្ជ (សិ. ស្យា. កំ. បី.)] តិដ្ឋតិ;
តព្ពា ទិស្វា លតំ ជាតំ, មូលំ បញ្ញាយ ឆិន្នថ។

៣៤២ សុវិតានិ សិនេហិតានិ ច, សោមនស្សានិ ភវន្តិ ជន្តនោ;
តេ សាគសិតា សុខេសិនោ, តេ វេ ជាតិជ្ឈបតា នរា។

៣៤៣ ភសិណាយ បុរុក្ខតា បជា, បរិសប្បន្តិ សសោវ ពន្ធិតោ [ពាធិតោ (ពហូសុ)];
សំយោជនសង្កសត្តកា, ទុក្ខមុបេន្តិ បុនប្បនំ ចិរាយ។

៣៤៤ ភសិណាយ បុរុក្ខតា បជា, បរិសប្បន្តិ សសោវ ពន្ធិតោ;
តស្មា តសិណំ វិនោទយេ, អាកង្គន្ត [ភិក្ខុ អាកង្គិ (សិ.), ភិក្ខុ អាកង្គំ (ស្យា.)] វិរាគមត្តនោ។

៣៤៥ វិយា និព្ពនថោ វនាធិមុក្កោ, វេនមុក្កោ វេនមេវ ធាវតិ;
តំ បុគ្គលមេថ បស្សថ, មុក្កោ ពន្ធនមេវ ធាវតិ។

៣៤៦ និ តំ ទន្ធា ពន្ធនមាហុ ជិរា, យទាយសំ ទារុជបព្ពជញ្ញ [ទារុជំ ពព្ពជញ្ញ (សិ. បី.)];
សារត្តរត្តា មណិកុណ្ឌលេសុ, បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខា។

៣៤៧ ឯតំ ទន្ធា ពន្ធនមាហុ ជិរា, ឱហារិនំ សិចិលំ ទុប្បមុញំ;
ឯតម្បិ នេត្វាន បរិព្ពជន្តិ, អនបេក្ខិនោ កាមសុខំ បហាយ។

៣៤៨ វិយ រាគរត្តានុបតន្តិ សោតំ, សយំកតំ មក្កដកោវ ជាលំ;
ឯតម្បិ នេត្វាន វេន្តិ ជិរា, អនបេក្ខិនោ សព្ពទុក្ខំ បហាយ។

៣៤៩ អុញ បុរេ មុញ បច្ឆតោ, មជ្ឈេ មុញ ភវស្ស បារត្ថ;
សព្ពត្ថ វិមុត្តមានសោ, ន បុនំ ជាតិជំ ឧបេហិសិ។

៣៥០ វិកក្កមថិតស្ស ជន្តនោ, តិព្ពរាគស្ស សុភានុបស្សិនោ;
ភិយ្យោ តណ្ហា បវដ្ឋតិ, ឯស ខោ ទន្ធា [ឯស តាន្ធា (ក.)] ករោតិ ពន្ធនំ។

៣៥១ វិកក្កបសមេ ច [វិកក្កបសមេ (ក.)] យោ រតោ, អសុភំ ភាវយតេ សទា សតោ;
ឯស [ឯសោ (?)] ខោ ព្យន្តិ កាហិតិ, ឯស [ឯសោ (?)] នេច្ឆតិ មារពន្ធនំ។

៣៥២ និដ្ឋង្គតោ អសន្តាសិ, វិកតណ្ហោ អនង្គណោ;
អច្ឆិន្តិ ភវសណ្ឌានិ, អន្តិមោយំ សមុស្សយោ។

៣៥២ ឆ្មាំតកណ្តោ អនាទានោ, និរុត្តិបទកោវិទោ;
អក្ខរានំ សន្និបាតំ, ជញ្ញា បុញ្ញាបរានិ ច;
ស វេ “អន្តិមសារិរោ, មហាបញ្ញោ មហាបុរិសោ”តិ វុច្ចតិ។

៣៥៣ សុញ្ញភិក្ខុ សព្វវិទូហមស្មិ, សព្វេសុ ធម្មេសុ អនុបលិតោ;
សព្វញ្ញហោ តណ្ហាភូយេ វិមុត្តោ, សយំ អភិញ្ញាយ កម្មទ្ធិសេយ្យំ។

៣៥៤ សុញ្ញទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ, សព្វរសំ ធម្មរសោ ជិនាតិ;
សព្វរតិ ធម្មរតិ ជិនាតិ, តណ្ហាភូយោ សព្វទុក្ខំ ជិនាតិ។

៣៥៥ ឃានន្តិ ភោគា ទុម្មេជំ, នោ ច បារគវេសិនោ;
ភោគតណ្ហាយ ទុម្មេជោ, ហន្តិ អញ្ជេរ អត្តនំ។

៣៥៦ ភិណទោសានិ ខេត្តានិ, រាគទោសា អយំ បជា;
តស្មា ហិ វិតរាគេសុ, ទិន្នំ ហោតិ មហប្បលំ។

៣៥៧ ភិណទោសានិ ខេត្តានិ, ទោសទោសា អយំ បជា;
តស្មា ហិ វិតទោសេសុ, ទិន្នំ ហោតិ មហប្បលំ។

៣៥៨ ភិណទោសានិ ខេត្តានិ, មោហទោសា អយំ បជា;
តស្មា ហិ វិតមោហេសុ, ទិន្នំ ហោតិ មហប្បលំ។

៣៥៩ (ភិណទោសានិ ខេត្តានិ, ឥច្ឆាទោសា អយំ បជា;
តស្មា ហិ វិតតិច្ឆេសុ, ទិន្នំ ហោតិ មហប្បលំ) [() វិទេសបោត្តកេសុ នត្ថិ, អដ្ឋកថាយម្យិ ន ទិស្សតិ]

ភិណទោសានិ ខេត្តានិ, តណ្ហាទោសា អយំ បជា;
តស្មា ហិ វិតតណ្ហេសុ, ទិន្នំ ហោតិ មហប្បលំ។

តណ្ហារក្កោ ចតុវិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២៥. ភិក្ខុវគ្គោ

- ៣៦០ ចុក្ខនា សំវេរោ សាធ្ម, សាធ្ម សោភេនេ សំវេរោ;
ឃានេនេ សំវេរោ សាធ្ម, សាធ្ម ជិវ្ហាយ សំវេរោ។
- ៣៦១ ភាយេនេ សំវេរោ សាធ្ម, សាធ្ម វាចាយ សំវេរោ;
មនសា សំវេរោ សាធ្ម, សាធ្ម សព្ពត្ថ សំវេរោ;
សព្ពត្ថ សំវុតោ ភិក្ខុ, សព្ពទុក្ខា បមុច្ចតិ។
- ៣៦២ ហត្ថសំយតោ បាទសំយតោ, វាចាសំយតោ សំយតុត្ថមោ;
អជ្ឈត្ថរតោ សមាហិតោ, ឯកោ សន្តសិតោ តមាហុ ភិក្ខុ។
- ៣៦៣ យោ មុខសំយតោ ភិក្ខុ, មន្តភាណី អនុទ្ធតោ;
អត្ថំ ធម្មញ្ញ ទីបេតិ, មជ្ឈំ តស្ស ភាសិតំ។
- ៣៦៤ ធម្មារាមោ ធម្មរតោ, ធម្មំ អនុវិចិន្តយំ;
ធម្មំ អនុស្សំ ភិក្ខុ, សទ្ធម្មា ន បរិហាយតិ។
- ៣៦៥ សលាភំ នាតិមញ្ញេយ្យ, នាញ្ញេសំ បិហយំ ចរេ;
អញ្ញេសំ បិហយំ ភិក្ខុ, សមាធិ នាធិគច្ឆតិ។
- ៣៦៦ អប្បលាភោបិ ចេ ភិក្ខុ, សលាភំ នាតិមញ្ញតិ;
តំ វេ នេវា បសំសន្តិ, សុទ្ធាជីវី អតន្តិតំ។
- ៣៦៧ សព្ពសោ នាមរូបស្មី, យស្ស នតិ មមាយិតំ;
អសតា ច ន សោចតិ, ស វេ “ភិក្ខុ”តិ វុច្ចតិ។
- ៣៦៨ មេត្តាវិហារី យោ ភិក្ខុ, បសន្នោ ពុទ្ធសាសនេ;
អធិគច្ឆេ បទំ សន្តំ, សង្ខារូបសមំ សុខំ។
- ៣៦៩ សិញ្ច ភិក្ខុ ឥមំ នារំ, សិក្កា តេ លហុមេស្សតិ;
ឆេត្វា រាគញ្ច ទោសញ្ច, តតោ និព្ពានមេហិសិ។
- ៣៧០ បញ្ច និន្នេ បញ្ច ជហេ, បញ្ច ចុក្ខវិភាវយេ;
បញ្ច សង្កាតិគោ ភិក្ខុ, “ឱយតិណ្ណោ”តិ វុច្ចតិ។
- ៣៧១ ឈាយ ភិក្ខុ [ឈាយ កុរំ ភិក្ខុ (?)] មា បមាទោ [មា ច បមាទោ (សិ. ស្យា. បិ.)], មា តេ កាមគុណេ វ
មេស្ស [ភមស្ស (សិ. បិ.), ភវស្ស (ស្យា.), រមស្ស (ក.)] ចិត្តំ;
មា លោហគុឡំ គិលី បមត្តោ, មា កន្ទី “ទុក្ខមិន”ន្តី ឧយ្ហមាទោ។
- ៣៧២ នតិ ឈានំ អបញ្ញស្ស, បញ្ញា នតិ អឈាយតោ [អជ្ឈាយិនោ (ក.)];
យម្ហិ ឈានញ្ច បញ្ញា ច, ស វេ និព្ពានសន្តិកេ។
- ៣៧៣ សុញ្ញាការំ បរិដ្ឋស្ស, សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ;
អមាទុសិ រតិ ហោតិ, សម្មា ធម្មំ វិបស្សតោ។
- ៣៧៤ យតោ យតោ សម្មសតិ, ខន្ធនំ ឧទយញ្ចយំ;
លភតិ [លភតិ (បិ.), លភតេ (ក.)] បីតិបាមោជ្ឈំ, អមតំ តំ វិជានតំ។
- ៣៧៥ ត្រាយមាទិ ភវតិ, ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ;
តន្ត្រីយគុត្តិ សន្តដ្ឋិ, បាតិមោក្ខេ ច សំវេរោ។
- ៣៧៦ មិត្តេ ភជស្ស កល្យាណេ, សុទ្ធាជីវេ អតន្តិតេ;
បដិសន្ធាវុក្សស្ស [បដិសន្ធាវុក្សស្ស (ក.)], អាចារកុសលោ សិយា;
តតោ បាមោជ្ឈពហុលោ, ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតិ។

៣៧៧ ឃ្លីកា វិយ បុប្ផានិ, មន្ទរានិ [មជ្ឈរានិ (ក. ដីកា) បច្ចរានិ (ក. អដ្ឋ.)] បមុញ្ចតិ;
ឯវំ រាគព្វ ទោសព្វ, វិប្បមុញ្ចេថ ភិក្ខុវោ។

៣៧៨ សុន្តកាយោ សន្តវាចោ, សន្តវា សុសមាហិតោ [សន្តមនោ សុសមាហិតោ (ស្យា. បី.), សន្តមនោ
សមាហិតោ (ក.)];
វន្តលោកាមិសោ ភិក្ខុ, “ឧបសន្តោ”តិ វុច្ចតិ។

៣៧៩ អត្តនា ចោទយត្តានំ, បដិមំសេថ អត្តនា [បដិមាសេ អត្តមត្តនា (សី. បី.), បដិមំសេ គមត្តនា
(ស្យា.)];
សោ អត្តគុត្តោ សតិមា, សុខំ ភិក្ខុ វិហាហិសិ។

៣៨០ អត្តា ហិ អត្តនោ នាថោ, (កោ ហិ នាថោ បរោ សិយា) [() វិទេសចោត្ថកេសុ នត្ថិ]
អត្តា ហិ អត្តនោ គតិ;
គស្មា សំយមមត្តានំ [សំយមយ'ត្តានំ (សី. បី.)], អស្សំ ភាទ្រំ វាណិដោ។

៣៨១ បាមោជ្ជពហុលោ ភិក្ខុ, បសន្នោ ពុទ្ធសាសនេ;
អំធិគច្ឆេ បទំ សន្តំ, សង្ខារូបសមំ សុខំ។

៣៨២ យោ ហវេ ទហរោ ភិក្ខុ, យុញ្ចតិ ពុទ្ធសាសនេ;
សោមំ [សោ ឥមំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] លោកំ បភាសេតិ, អញ្ញា មុត្តោវ ចន្ទីមា។

ភិក្ខុវគ្គោ បញ្ចវិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

២៦. ព្រាហ្មណ៍គ្នា

៣៨៣. ទិន្ន សោតំ បរក្កម្ម, កាមេ បនុទ ព្រាហ្មណ៍;
សង្ខារានំ ខយំ ញត្វា, អកតញ្ញសិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៨៤. យទា ទ្វយេសុ ធម្មេសុ, បារត្វ ហោតិ ព្រាហ្មណ៍;
អថស្ស សព្ពេ សំយោគា, អត្ថំ គច្ឆន្តិ ជានតោ។
៣៨៥. យស្ស បារំ អបារំ វា, បារាបារំ ន វិជ្ជតិ;
វិត្តន្តំ វិសំយុត្តំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៨៦. ឈាយី វិវេមាសីនំ, កតកិច្ចមនាសវំ;
ឧត្តមត្ថមនុប្បត្តំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៨៧. ទិវា តបតិ អាទិច្ឆោ, រត្តិមាភាតិ ចន្ទិមា;
សន្នុទ្ធោ ខត្តិយោ តបតិ, ឈាយី តបតិ ព្រាហ្មណ៍;
អថ សព្ពមហោរត្តិ [សព្ពមហោរត្តំ (?)], ពុទ្ធោ តបតិ តេជសា។
៣៨៨. ភាហិតបាបោតិ ព្រាហ្មណ៍, សមចរិយា សមណោតិ វុច្ឆតិ;
បញ្ចជយមត្តនោ មលំ, តស្មា “បព្ពជិតោ”តិ វុច្ឆតិ។
៣៨៩. និ ព្រាហ្មណស្ស បហវេយ្យ, នាស្ស មុញ្ចេថ ព្រាហ្មណ៍;
ធី [ធី (ស្សា. ព្យាករណេសុ)] ព្រាហ្មណស្ស ហន្តារំ, តតោ ធី យស្ស [យោ + អស្ស = យស្ស] មុញ្ចតិ។
៣៩០. ន ព្រាហ្មណស្សេតទកិញ្ចិ សេយ្យោ, យទា និសេដោ មនសោ បិយេហិ;
យំតោ យតោ ហិសមនោ និវត្តតិ, តតោ តតោ សម្មតិមេវ ទុក្ខំ។
៣៩១. យស្ស កាយេន វាចាយ, មនសា នត្ថិ ទុក្ខដំ;
សំវុតំ តិហិ ហានេហិ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៩២. យម្ពា ធម្មំ វិជានេយ្យ, សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតំ;
សក្កច្ចំ តំ នមស្សេយ្យ, អត្ថិហត្ថំ ព្រាហ្មណ៍។
៣៩៣. និ ជដាហិ ន តោត្តេន, ន ជច្ឆា ហោតិ ព្រាហ្មណ៍;
យម្ពិ សច្ចញ្ញ ធម្មោ ច, សោ សុចី សោ ច ព្រាហ្មណ៍។
៣៩៤. តិ តេ ជដាហិ ទុម្ពេជ, កិ តេ អជិនសាដិយា;
អព្ពន្តំ តេ គហនំ, ពាហិវំ បរិមជ្ឈសិ។
៣៩៥. វុសុក្ខលធំ ជន្តំ, កិសំ ធមនិសន្តតំ;
ឯកំ វនស្មិ ឈាយន្តំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៩៦. និ បាហំ ព្រាហ្មណំ ព្រមិ, យោនិជំ មត្តិសម្ភវំ;
ភោវាទិ នាម សោ ហោតិ, សចេ ហោតិ សកិញ្ចនោ;
អភិញ្ញនំ អនាទានំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៩៧. សព្ពសំយោជនំ ឆេត្វា, យោ វេ ន បរិតស្សតិ;
សង្កាតិកំ វិសំយុត្តំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៩៨. ឆេត្វា នទ្ធិ [នទ្ធិ (ក. សិ.), នទ្ធិ (បី.)] វត្តញ្ច, សន្នានំ [សន្នាមំ (សិ.)] សហនុក្កមំ;
ឧត្តិក្កបលិយំ ពុទ្ធនំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៣៩៩. អក្កោសំ វេជពន្ធព្វ, អទុដ្ឋោ យោ តិកិក្ខតិ;
ឧត្តិពលំ ពលានីកំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណ៍។
៤០០. អក្កោជនំ វេតវន្តំ, សិលវន្តំ អនុស្សទំ;

ទន្តំ អន្តិមសារីរិ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០១ វារិ បោក្ខរាបត្តេវ, អារត្តេវិ សាសបោ;
យោ ន លិម្បតិ [\[លិប្បតិ \(សី. បី.\)\]](#) កាមេសុ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០២ យោ ទុក្ខស្ស បជានាតិ, តធរេ ខយមត្តនោ;
បន្ទុកាវំ វិស័យុត្តំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៣ កម្ពីរបញ្ចំ មេធាវិ, មគ្គាមគ្គស្ស កោវិន័;
ឧត្តមត្ថមនុប្បត្តំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៤ អសំសង្ខំ គហដ្ឋេហិ, អនាគារេហិ ចូកយំ;
អំនោកសារិមហ្មិច្ឆំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៥ នីធាយ ទណ្ឌំ ភូតេសុ, តសេសុ ថាវរេសុ ច;
យោ ន ហន្តិ ន យាតេតិ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៦ អវិទុំ វិរុទ្ធេសុ, អត្តទណ្ឌេសុ និព្ពតំ;
សាទានេសុ អនាទានំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៧ យស្ស រាគោ ច ទោសោ ច, មាទោ មក្ខោ ច បាតិគោ;
សាសបោវិរិ អារត្តា [\[អារត្ត \(ក.\)\]](#), តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៨ អកក្កសំ វិញ្ញាបនី, គិរំ សច្ចមុទីរយេ;
យាយ នាភិសដេ កញ្ជិ [\[កិញ្ជិ \(ក.\)\]](#), តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤០៩ យោធន ទីយំ វេ រស្សំ វា, អណុំ ថូលំ សុភាសុកំ;
លោកេ អទិន្នំ នាទិយតិ [\[នាទេតិ \(ម. និ. ២.៤៥៩\)\]](#), តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១០ អាសា យស្ស ន វិជ្ជន្តិ, អស្មិ លោកេ ហរម្ហិ ច;
និរាសាសំ [\[និរាសយំ \(សី. ស្យា. បី.\)\]](#), [\[និរាសកំ \(?\)\]](#) វិស័យុត្តំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១១ យស្សាលយា ន វិជ្ជន្តិ, អញ្ញាយ អកចំកថិ;
អមតោគធមនុប្បត្តំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១២ យោធន បុញ្ញញ្ច បាបញ្ច, ឧភោ សង្កមុបច្ចកា;
អសោកំ វិវដំ សុទ្ធំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១៣ ចន្ទំវ វិមលំ សុទ្ធំ, វិប្បសន្នមនាវិលំ;
នន្ទិកវបរិគ្គីណំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១៤ យោមំ [\[យោ តមំ \(សី. ស្យា. កំ. បី.\)\]](#) បលិបថំ ទុត្តំ, សំសារំ មោហមច្ចកា;
តិណ្ណោ បារគតោ [\[បារគតោ \(សី. ស្យា. កំ. បី.\)\]](#) ឈាយី, អនេជោ អកចំកថិ;
អនុបាទាយ និព្ពតោ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១៥ យោធន កាមេ បហន្នាន [\[បហន្នាន \(សី. បី.\)\]](#), អនាគារោ បរិព្ពដេ;
កាមភវបរិគ្គីណំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ [\[តទំ គាថាទ្វយំ វិទេសបោត្តកេសុ សកិទេវ ទស្សិតំ\]](#)។

៤១៦ យោធន តណ្ហំ បហន្នាន, អនាគារោ បរិព្ពដេ;
តណ្ហាភវបរិគ្គីណំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១៧ ហិត្វា មានុសកំ យោកំ, ទិព្ពំ យោកំ ឧបច្ចកា;
សព្ពយោគវិស័យុត្តំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១៨ ហិត្វា រតិញ្ច អរតិញ្ច, សិគិភ្ចតំ និរូបជី;
សព្ពលោកាភិកំ វិរិ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។

៤១៩ ភូតិ យោ វេទិ សត្តានំ, ឧបបត្តិញ្ច សព្ពសោ;

អស់ក្តី សុគតំ ពុទ្ធំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណំ។

៤២០ បុស្ស ភតិ ន ជានន្តិ, ទេវា គន្ធព្វមានុសា;
ខីណាសវំ អរហន្តំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណំ។

៤២១ បុស្ស បុរេ ច បច្ឆា ច, មជ្ឈេ ច នត្តិ កិញ្ចនំ;
អភិញ្ញនំ អនាទានំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណំ។

៤២២ ខុសកំ បវរំ វិរិ, មហេសិ វិជិតាវិនំ;
អំនេជំ ន្តាគកំ [នហតកំ (សី. ស្យា. កំ បី.)] ពុទ្ធំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណំ។

៤២៣ បុព្វេនិវាសំ យោ វេទិ, សក្កាបាយញ្ច បស្សតិ,
អំថោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ, អភិញ្ញាវេសិតោ មុនិ;
សព្វវេសិតវេសានំ, តមហំ ព្រមិ ព្រាហ្មណំ។

ព្រាហ្មណវគ្គោ ឆត្តិសតិមោ និដ្ឋិតោ។

(ឯក្ការតា សព្វបបមេ យមកវគ្គេ ចុទ្ធស វត្ថុនិ, អប្បមានវគ្គេ នវ, ចិត្តវគ្គេ នវ, បុប្ផវគ្គេ ទ្វាទស, ពាលវគ្គេ បន្ទរស, បណ្ឌិតវគ្គេ ឯកាទស, អរហន្តវគ្គេ ទស, សហស្សវគ្គេ ចុទ្ធស, បាបវគ្គេ ទ្វាទស, ទណ្ឌវគ្គេ ឯកាទស, ជរា វគ្គេ នវ, អត្តវគ្គេ ទស, លោកវគ្គេ ឯកាទស, ពុទ្ធវគ្គេ នវ [អដ្ឋ (ក.)], សុខវគ្គេ អដ្ឋ, បិយវគ្គេ នវ, កោធរវគ្គេ អដ្ឋ, មលវគ្គេ ទ្វាទស, ធម្មដ្ឋវគ្គេ ទស, មគ្គវគ្គេ ទ្វាទស, បកិណ្ឌកវគ្គេ នវ, និរយវគ្គេ នវ, នាគវគ្គេ អដ្ឋ, គណ្ណា វគ្គេ ទ្វាទស, ភិក្ខុវគ្គេ ទ្វាទស, ព្រាហ្មណវគ្គេ ចត្តាលីសាតិ បញ្ចាជិកានិ តិណិ វត្ថុសគានិ។

សតេវីសចតុស្សតា, ចតុសច្ចវិភាវិនា;
សតក្កយញ្ច វត្ថុនំ, បញ្ចាជិកំ សមុដ្ឋិតាតិ) [() ឯត្ថន្តរេ បាហោ វិទេសបោត្ថកេសុ នត្តិ,
អដ្ឋកថាសុយេ ទិស្សតិ]។

[ធម្មបទស្ស វគ្គស្សទ្វានន្ទយមកំ បមានំ ចិត្តំ, បុប្ផំ ពាលញ្ច បណ្ឌិតំវន្តរហន្តំ សហស្សំ បាបំ, ទណ្ឌំ ជរា អត្ត លោកំវន្តរពុទ្ធំ សុខំ បិយំ កោធរំ, មលំ ធម្មដ្ឋមគ្គញ្ចវន្តបកិណ្ឌកំ និរយំ នាគំ, គណ្ណា ភិក្ខុ ច ព្រាហ្មណោវន្តតាថា យុទ្ធានន្ទយមកេ វិសតាថាយោ, អប្បមានលោកម្ហិ ចវន្តបិយេ ទ្វាទសតាថាយោ, ចិត្តេ ជរត្តេកាទសវន្តបុប្ផពាល សហស្សម្ហិ, ពុទ្ធ មគ្គ បកិណ្ឌកោវន្តសោឡស បណ្ឌិតេ កោធរេ, និរយេ នាគេ ចតុទ្ធសវន្តអរហន្តេ ទសតាថា, បាប សុខម្ហិ ភេរសវន្តសត្តរស ទណ្ឌធម្មដ្ឋេ, មលម្ហិ ឯកវិសតិវន្តគណ្ណាវគ្គេ សត្តញ្ញិស, តេវីស ភិក្ខុវគ្គម្ហិវន្តព្រាហ្មណេ ឯកតាលីស, ចតុស្សតា សតេវីស។ (ក.)]

ធម្មបទេ វគ្គានមុទ្ធានំ –

យមកប្បមាទោ ចិត្តំ, បុប្ផំ ពាលេន បណ្ឌិតោ;
អរហន្តោ សហស្សញ្ច, បាបំ ទណ្ឌេន តេ ទស។

ជរា អត្តា ច លោកោ ច, ពុទ្ធា សុខំ បិយេន ច;
កោធា មលញ្ច ធម្មដ្ឋោ, មគ្គវគ្គេន វិសតិ។

បកិណ្ឌំ និរយោ នាគោ, គណ្ណា ភិក្ខុ ច ព្រាហ្មណោ;
ឯតេ ឆត្តិសតិ វគ្គោ, ទេសិតាទិច្ចពន្ធនា។

តាថានមុទ្ធានំ –

យមកេ វិសតិ តាថា, អប្បមានម្ហិ ទ្វាទស;
ឯកាទស ចិត្តវគ្គេ, បុប្ផវគ្គម្ហិ សោឡស។

ពាលេ ច សោឡស តាថា, បណ្ឌិតម្ហិ ចតុទ្ធស;
អរហន្តេ ទស តាថា, សហស្សេ ហោត្តិ សោឡស។

តេរស បាបវគ្គម្ហូ, ទណ្ឌម្ហូ ទស សត្វ ច;
ឯកាទស ជរា វគ្គ, អគ្គវគ្គម្ហូ តា ទស។

ទ្វាទស លោកវគ្គម្ហូ, ពុទ្ធវគ្គម្ហូ ហរស [\[សោឡស \(សព្វត្ថ\)\]](#);
សុខេ ច បិយវគ្គ ច, តាថាយោ ហោន្តិ ទ្វាទស។

ចុទ្ធស កោធវគ្គម្ហូ, មលវគ្គកវីសតិ;
សត្វស ច ធម្មដ្ឋេ, មគ្គវគ្គ សត្វស។

បកិណ្ណេ សោឡស តាថា, និរយេ នាគេ ច ចុទ្ធស;
ឆក្កិស គណ្ណវគ្គម្ហូ, តេរីស ភិក្ខុវគ្គិកា។

ឯកតាលីសតាថាយោ, ព្រាហ្មណេ វគ្គមុត្តមេ;
តាថាសតានី ចត្តាវិ, តេរីស ច បុនាបវេ;
ធម្មបទេ និបាតម្ហូ, ទេសិតាទិច្ចពន្ធនាគិ។

ធម្មបទបាឡិ និដ្ឋិតា។